AKŞAM

Sene 19 — No. 6522 — Fiatı her yerde 5 kuruş | CUMARTESİ — 12 KÂNUNUEVVEL 1936 | (Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24243 (Matbaa) - 20113 (Klişe

Feragat kanunu kabul edildi

Sekizinci Edvard dün 13,52 den beri kral değil

Dük de York bugün 15,30 da kral ilân edilecek

Londra 11 (A.A.) — Feragat kanun lâyihası, Avam kamarası tarafından kati surette kabul edilmiş ve Lordlar kamarasına gönderilmiştir. M. Baldvin projeyi üçüncü defa okunmak üzere tevdi ederken tahttan feragat etmiş olan kral hakkında tekrimatta bulunmuştur. Başvekil şöyle demiştir:

«Prens dü Gale sıfatiyle ve kısa süren ahdi saltanatı esnasında majestenin tamamiyle samimî ve halisane bir surette memlekete ifa etmiş olduğu hizmetleri daima saygı ve sevgi ile hatırlayacağız. Kendisine bütün bu hizmetlerden dolayı minnettarız ve kendisini unutmayacağız.»

Londra 11 (A.A.) — Feragat kanunu lâyihası, Avam kamrasından geldikten on beş dakika sonra Lordlar kamrası tarafından katî surette kabul edilmiştir. Şimdi kanunun kral tarafından kabulü kalmıştır.

KRAL TASDİK ETTİ

Londra 11 (A.A.) — Ferağat kanunu lâyihası kral tarafından kabul edilmiş ve Sekizinci Edvard, kanun lâyihasını kabul etmiş olduğu an olan sat 13,52 de kral olmakdan fariğ olmuştur.

Londra 11 (A.A.) — Yeni kralın krallığı yarın saat 15,30 ile 15,45 arasında Saint - James sarayında ilân edilecektir.

PARLÂMENTONUN TEESSÜRÜ

Londra 11 (A.A.) — Röyter ajansı bildiriyor: Parlâmento mahafili, kralın tahttan vaz geçmesinden dolayı büyük bir yeis ve teessür izhar etmektedirler. Maamafih, kralın, memleketin menfaatlerine en uygun bir kararı vermiş olduğu da kaydedilmektedir.

KRAL NEREYE GİDECEK?

Londra 11 (A.A.) — İmparatorluğun her tarafından kral Edvardın feragati dolayısiyle hayret ve teessür bildiren telgraflar gelmektedir. Bu telgraflar da dominyonların İngiliz krallığına olan merbutiyet ve ihlâsında israr edilmektedir.

Dominyon gazeteleri, kralın şahsına karşı sempatilerini izhar eylemekte müttefiktirler.

Londra gazetelerinin ekserisi, Kralın İtalyaya ve ihtimal Romaya gideceğini, Daily Telgraph gazetesi ise İsviçreye gideceğini yazmaktadır.

Dük de York

Londra 11 (A.A.) — Dolaşan şayialara göre kral Edvard Danimarkaya gidecek ve Holbach civarında prenses Ekipe ait bir şatoda ikamet edecektir.

(Devamı 9 uncu sahifede)

Sancak halkı örfî idare altında inliyor

Hududa mütemadiyen asker ve cephane gönderiliyor, Türkler hapishaneye sevkediliyor

Beyrut 11 (Hususî muhabirimizden) — Vatani partisine mensup bazı kimseler Şamda toplanarak Sancağın Suriye hudutları haricinde telâkki edilmesine karşı protestolar yapmışlar ve hazırladıkları bazı telgrafları Milletler Cemiyetine göndermişlerdir.

Bu telgraflar Suriye efkârını şimal hudutlari meselesi ile meşgul etmek ve Suriyede, Suriye - Fransız muahedesi aleyhinde mütalâada bulunanların ortaya attıkları tezleri ve bilhassa Lübnan hudutları hakkında ileri sürdükleri mütalâaları hiçe indirmek gayesini takip etmektedir.

Antakyada hainlerin evlerini bekliyen jandarmalardan biri

MİLLETLER CEMİYETİNE GÜLÜNÇ BİR TELGRAF

Hama 11 (Hususî muhabirimizden) — Antakyada Vatanilerden Mihailyan, Cabiri, zade Kemal, bazı Aleviler ve Taşnaklardan Musof der Kalosyan Turizm otelinde toplanmışlar, Türk kütlesinin Sancağı Suriyenin parçası saymamak hususunda gösterdikleri birliği bozmak ve efendilerine yaranmak maksadile Milletler Cemiyetine bir telgraf çekmişlerdir.

(Devamı 5 inci sahifede)

Sabık kral Edvard beyanatta bulundu

"Sevdiğim kadının yardımı, müzahareti olmaksızın krallık vazifelerini yapabilmeği gayri kabil buluyordum„

Londra 11 (A.A.) — Windsor şatosundan, bütün İngiliz radyo istasyonlarına bağlanmış olan mikrofon önünde beyanatta bulunan sabık kral, aynen şu sözleri söylemiştir:

Nihayet arzu ettiğim şu bir kaç kelimeyi söyliyebiliyorum. Şimdiye kadar, kanunu esasî bakımından, benim için bu sözleri söylemek kabil değildi. Fakat bir kaç saat evvel kral ve imparator olarak son vazifemi yap-

(Devamı 5 inci sahifede)

Karabük fabrikaları bütün demir ve çelik ihtiyacımızı temin edecek

Fabrikalarda çelik lâvhalar, şimendifer rayları, putreller, raylar, havagazı, su boruları her nevi demir malzeme yapılacak

Karabükte kurulacak demir ve çelik fabrikaları mukavelelerini imzalamış olan İngiliz grupu mümessili M. Mackenzie eksprese şehrimizden Londraya hareket etmiştir. M. Mackenzie inşa edilecek fabrikalar hakkında şu beyanatta bulunmuştur.

— Yapacağımızı işin ehemmiyetini izam etmek istememekle beraber, Karabük çelik fabrikaları, şimdiye kadar Türkiyede inşa edilmiş olan fabrikaların en ehemmiyetlisi olacaktır. Bu iş için namına inşa mukavelesini imzaladığımız Brassek müessesesi, İngilterede en mühim ağır sanayi müesse-

(Devamı 5 inci sahifede)

Bugün 16 sahife

AKŞAM - SPOR

Heyecan veren bir mülâkat

Bu gidişe göre, millî kümeye hangi takımlar, hangi derecelerle girebileceklerdir?

Futbol işlerimizde senelerce mühim hizmeti görülmüş bir zatla mülâkat

Mülâkatı yapan: **SADUN GALİB**

Ankara caddesinde:

— Gel gazeteye bakalım, bugün kimler ölmüş?...
— Kimler doğmuş, sen ondan haber ver!...

Son dakika

İngiliz gazeteleri yeni kralı hararetle selâmlıyor

Imparatorluk sarsılmadan çok vahim bir buhran geçirmiştir, diyorlar

Londra 12 (A.A.) — Bütün gazeteler, yeni kral ve kraliçeye karşı samimî yazılar yazmaktadırlar.

Evening News diyor ki:

Britanya imparatorluğu, sarsılmadan çok vahim bir buhran geçirmiştir. İmparatorluğun mihveri olan taht, eskiden olduğu gibi, yine ayni derecede kuvvetlidir. Başka bir kimseyi korkutacak şerait altında taht'a çıkan yeni kral, bugün, milletlerinin sempati, muhabbet ve sadakat hislerinin makesi bulunmaktadır.

Evening standard diyor ki:

Edvardı kaybettiğimizden dolayı kederle, fakat ayni zamanda sarsılmaz bir sadakatle altıncı Georges'un hükümdarlık devresinde tahtın etrafında toplanmış bulunuyoruz.

Star gazetesi şöyle yazıyor:

Yeni kral ve yeni kraliçe, artık milletin malıdır. Millet, onları en samimî hissiyatla karşılamaya hazırdır.

Sovyet Rusyanın hava teslihatı

Bir senede 150 bin genç pilot çıkacak

Moskova 12 — Sovyet Rusya hükûmeti, tayyare programının tatbikine süratle devam ediyor. Alınan tedbirler sayesinde 1937 senesinde 150,000 genç tayyare pilotu şehadetname alacaklardır.

Buz dağları

Bir Rus vapuru tehlikede bulunuyor

Riga 12 (Akşam) — Moskovadan gelen telsizlere göre büyük sabih buz dağları, Datar kanalını tıkamışlardır. Kimbol namındaki Sovyet vapuru, Sahalin adası civarında buz dağları arasında sıkışmıştır. Vapur tehlikededir.

Milletler Cemıyeti

Konseyin dünkü toplantısında İspanya vaziyeti görüşüldü

Cenevre 11 (Akşam) — Milletler Cemiyeti konseyi bugün öğleden evve ve sonra olmak üzere iki toplantı yapmıştır.

İspanya dış işleri bakanı söz alarak İspanya dahilî harbine temas etmiş ve ezcümle demiştir ki:

— Milletler Cemiyeti için en fena vaziyet, vaziyetten malûmattar değilmiş gibi davranmak ve sükûtu ile bu harbin genşlemesini mümkün kılmaktır.

Öğleden sonraki toplantıda İngiliz delegesi Lord Cromborne söz almış ve harbin müsmir bir surette kısaltılmasına yardım edileceğini, Fransa ve İngilterenin bir mütareke için iki tarafa da müracaata karar verdiğini söylemiştir.

Sovyet ve Polonya delegeleri de söz almışlar ve İngiliz teklifini kabul etmişlerdir. Konsey yarın (bugün) toplanacaktır.

Italya Bulgaristanı tazyik ediyormuş

Habeşistanın ilhakını ve Franko hükûmetini tanımasını temine çalışıyormuş

Moskova 11 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor: Gazetelerin neşrettiği ve Viyanadan gelen bir habere göre, İtalya hükûmeti, Habeşistanın ilhakını ve general Franko hükûmetini tanıması için Bulgar hükûmeti üzerinde şiddetli bir tazyik icra etmektedir. Bu hususta alınan tafsilâttan Bulgar hükûmetinin bu tazyike mukavemet ettiği anlaşıldığı ilâve olunmaktadır.

Bu münasebetle İtalya elçisinin başbakan Köseivanofa Saint-Maurice nişanını tevdi ettiği kaydedilmektedir.

Kıdem zammı

Yüz dört muallim hakkındaki kararname dün tasdik edildi

Ankara 11 (Telefon) — Eylül 936 da terfi etmesi lâzım gelen 564 muallimden 104 ü boş maaş kadrosu olmadığından terfi ettirilememişti. Bu kere bu kadrolar temin edildiğinden 104 muallimin de kıdem zamları verilmiş ve karaname bugün geç vakit Maarif vekilinin tasdikine iktiran etmiştir. Kıdem zammı alan muallimleri bildiriyorum:

Haydarpaşa lisesinden Kâzım seksen liradan doksan liraya terfi etmiştir.

Yetmiş liradan 80 liraya terfi edenler şunlardır: Pertevniyalden Edip, Kemaleddin, İstanbul kız lisesinden Mustafa Sadri, Eyüp orta mektebinden Celâl, İstanbul erkek lisesinden Lûtfi, Bursa erkek lisesinden Tevfik ve Necati.

Edirneden Fatma Şevket elli beş liradan 70 liraya terfi etmiştir.

Kırk beş liradan 50 liraya terfi edenler: Kabataş lisesinden Celâleddin, Mazhar, Haydarpaşa lisesinden Avni, Ziya, Kabataştan Süleyman Sırrı, Erenköy ortadan Nizameddin, Davutpaşadan Arif, Fındıklıdan Said, Eminönünden Refet, İstanbul kız lisesinden Zeki, Ali Rıza, Vefadan Murad, Osman Kâzım, Pertevniyalden Talha, Ahmed Lûtfi, Fındıklıdan Emine, İstanbul erkek lisesinden Şükrü, Behçet, Gani, Bedri, Şerif, Mithat Sadullah, Sadreddin Celâl, Mehmed Arif, Nedim, Mazhar, Gazi Osman paşadan İsmail, Tevfik, Gelenbeviden Şerafeddin, Âli, Mustafa Sabri, Galatasaraydan Refet Avni, Üsküdar ortadan Ahmed Sami, İzzet, Davutpaşadan Nizami, Erenköy kız lisesinden Mehmed Naci, Kandilli kız lisesinden Cemal, İstanbul ortadan Zeliha, Nişantaştan Atıfe, Edirneden Şevki, İsmail Hakkı, Ferruh, Aydın ortadan Refik ve Mehmed İhsan, Konya ortadan Nazif, Mecid, Konya kız muallim mektebinden Kemaleddin, İzmir lisesinden Necati, Salâhaddin, Hilmi Turgut, Karataş ortasından Şeref Nur, Adana erkek lisesinden muallim Fevzi, Akif, Rasim Bursa kız muallim mektebinden Arif, Ali Ülvi, liseden Mümtaz ve Mürtaza, Muğla ortadan Sabahat, Hayrünnisa, İnegöl ortadan Ali Ragıp, Tokattan Müzeyyen, Mersinden Hacer, Osmaniyeden Kemal, Gaziantepten Mürüvvet, Ferid, Bandırma ortadan Sıddıka, Sıvas lisesinden Eşref, İzmitten Kâzım, Antalyadan Ali Rıza, Ankara erkek lisesinden Refik Fazıl, Samsun lisesinden Reşad, Akşehir ortadan Osman, Merzifon ortadan Enver, Kars lisesinden Salih.

Hariciye vekilimiz sofyadan geçti

Sofya 11 (A.A.) — Cenevreye gitmekte olan Türkiye hariciye vekili Tevfik Rüştü Aras riyasetinde bulunan Türk heyeti bugün öğle üzeri Sofyadan geçmiş ve doktor Tevfik Rüştü Aras durakta başbakan Köseivanov tarafından selâmlanmıştır.

Bu Sabahki Telgraflar

İspanyada mütareke yapılabilecek mi

Sovyet Rusyadan sonra Portekiz hükûmeti de muvafakat ediyor

Cenevre 11 (A.A.) — **Portekizin Fransız - İngiliz tavassut teşebbüsüne iltihak etmiş olduğu zannedilmektedir.**

Moskova 11 (A.A.) — Dış işleri bakanı M. Litvinof Fransız ve İngiliz hükûmetlerinin, İspanyadaki dahilî harbe nihayet vermek için bir tavassut hareketinde bulunmak hususundaki tekliflerine Sovyet Rusyanın verdiği cevabı Lord Şilstona ve M. Kulondra tevdi eylemiştir.

AMERİKANIN VAZİYETİ

Vaşington 11 (A.A.) — Fransa ve İngiltere büyük elçileri, İspanyadaki harbin sona erdirilmesi hakkındaki teklif metninden Dış işleri bakanlığını haberdar etmişlerdir. Amerika hükûmeti bu teklife manevî yardımda bulunacak ve yakında buna dair resmî beyanat yapacaktır.

ALMANYA VE İTALYANIN YARDIMLARI

Moskova 11 (A.A.) Tas ajansı bildiriyor: Londra komitesinin 9/12 de yaptığı içtimada, Sovyetler birliğinin Londra büyük elçisi M. Maisky demiştir ki:

«General Franko müşkül bir mevkide bulunmaktadır. Frankonun zayıf tarafı silâhlarının kifayetsizliği değildir. Çünkü Almanya, İtalya ve Portekizden lüzumundan fazla silâh almış ve almakta bulunmaktadır. Frankonun zayıf tarafı, elinde bulunan insan kuvvetidir.

Uzun süren bir harbin neticesi olarak bu kuvvetler mühim miktarda azalmış ve Franko, bunların yerine başka kuvvet getirmek imkânını elde edememiştir. İşte bunun içindir ki, general Frankonun ecnebi hamileri ilk kânun başlangıcında ona insan kuvveti göndermek mecburiyetinde bulunmuşlardır.

Bunun neticesi olarak geçenlerde 6000 kişilik bir Alman kıtası Kadikse ve 2500 kişilik bir İtalyan kıtası da Elcezireye gelmiştir. Bu itibarla, ecnebi tebaaların İspanya harbine iştiraki meselesi bütün vehametiyle baş göstermiş bulunmaktadır.

Alman vatandaşlarını ve Alman silâhlarını yüklü olan vapurlar, Alman harp gemilerinin muhafazası altında Alman limanlarından İspanyaya gitmişlerdir. Almanya gibi bir memlekette bunun nasıl imkânı olurdu? demek ki Alman hükûmeti bu 6000 kişilik kuvvetin naklini biliyor ve himaye ediyordu. Bunlar nasıl gönüllülerdir?.»

Ankarada mühim maçlar

Stadyomun açılış törni hazırlıkları ilerliyor

Ankara 11 (A.A.) — Büyük stadyomun açılış töreni için burada büyük bir faaliyet gösterilmektedir. Umumî merkez bir taraftan törene iştirak edecek takımları tesbit etmiş bir taraftan da idarî ve teknik bütün işleri başarabilmek üzere iki komisyon teşkil eylemiştir. Bu komisyonlar dünden itibaren sıkı bir faaliyete girişmişlerdir. Törenin muntazam olması, seyirci adedinin kabil olduğu kadar fazla bulunması, için her türlü tedbirler alınmaktadır.

Açılış törenine evvelce de yazıldığı gibi İstanbuldan Fenerbahçe ve Galatasaray, İzmirden Altınordu ve hükûmet merkezinden de Ankaragücü takımları iştirak edeceklerdir. Çek takımının yapacağı oyunlar bu törenle alâkadar değildir.

İzmir takımının buraya bayramın birinci günü yetişemiyeceği anlaşıldığından ilk oyunun Fenerbahçe ile Ankaragücü arasında yapılması ihtimal dahilindedir. Bu halde ikinci gün Galatasaray İzmir şampiyonu ile çarpışacak ve üçüncü gün ise ilk iki maçın galipleri bir arada ve mağlûpları bir arada olarak iki maç yapacaklardır.

Merkezi umumî esasen turnuaya iştirak eden klüplere takviyeli olarak gelebileceklerini bildirmiştir ki, bu hal hiç olmazsa bazı takımların adeta bir mıntaka muhteliti haline gelmesine yol açmış olabilecektir.

Yeni avcılık kanunu

Ankara 11 (Telefon) — Adliye encümeni yeni avcılık kanunu etrafındaki tedkiklerini bitirmiştir. Lâyiha bayram ertesi Büyük Millet meclisi ruznamesine alınacaktır.

Gaziantep

Kurtuluş günü için Ankarada hazırlıklar yapılıyor

Ankara 11 (Telefon) — Gaziantebin kurtuluşunun 15 inci yılına tesadüf eden 25 birinci kânunda Ankara Halkevinde büyük merasim yapılacaktır. Şehrimizdeki Gazianteplilier ve Antep mücadelesine iştirak etmiş mebuslarımız tarafından hazırlıklara başlanmıştır.

Bu münasebetle Antep kurtuluş savaşında Anteplilerin büyük kahramanlıklarının şimdiye kadar meçhul kalan kısımları hakkında buradaki Antepliler tarafından tarihe mal olacak izahat verilecektir.

Gümrük ve inhisarlar vekili

Ankara 11 (Telefon) — Gümrük ve inhisarlar vekili bay Ali Rana Tarhan yarin (bugün) İstanbula hareket edecektir.

Kredi sandığı

Dahiliye vekâleti para ikraz edecek bir sandık tesi ini düşünüyor

Ankara 11 (Telefon) — Dahiliye vekâleti, gayrimenkul malların terhini mukabilinde, muayyen vade ile ve ehven faizle para ikraz edecek bir kredi sandığı tesisini düşünmektedir.

Merkezi İstanbulda bulunacak bu sandığın ilk sermayesinin bir kısmını Millî bankalarımız, diğer kısmını da İstanbul belediyesinin vermesi düşünülmektedir.

Sıhhat müdürleri arasında yeni tayinler

Ankara 11 (Telefon) — Muğla sıhhat müdürü Mehmed Şerif Sıvas sıhhat müdürlüğüne, Kocaeli sıhhat müdürü Mahir Trabzona, Manisa sıhhat müdürü Zihni Siirde, Trabzon sıhhat müdürü Mehmed Kocaeline, Siird sıhhat müdürü İbrahim de Diyarıbekir sıhhat müdürlüğünü tayin edilmişlerdir.

Esrarengiz bir ölüm vakası

Hastanede ölen yaralıyı getirenler kimlerdi?

Adliye, esrarengiz bir ölüm vakasına el koymuş ve tahkikata başlamıştır. Dün sabah iki meçhul şahıs, Cerrahpaşa hastanesine göğsünden yaralı bir genci getirip bırakmışlardır. Nöbetçi doktoru yaralıyı muayene etmiş ve yarasını ağır görerek alıkoymuştur. Göğsünden ağır yaralı olan ve ismi Kâzım Hazım olduğu anlaşılan bu genç biraz sonra ölmüştür.

Aradan bir müddet geçtikten sonra iki adam yaralının ne halde olduğunu anlamak için hastaneye baş vurmuşlardır. Hâdiseden haberdar olan hastane baştabibi doktor Rüştü, iki adamı içeriye almış ve zabıtaya haber vererek yakalattırmıştır.

Zabıta ve adliye tahkikata el koymuşlardır. Ölüm hâdisesinin esrarı bugün anlaşılacaktır.

Gümrük muhafaza memurlarına ev yaptırılması hakkındaki kanun

Ankara 11 (Telefon) — Ev olmıyan yerlerde gümrük muhafaza memurlarına ve sübaylarına ev yaptırılması hakkındaki kanun lâyihası bütçe encümeninde görüşülmeğe başlanmıştır.

Sümer Bank sermayesine 3,5 milyon lira daha ilâve edildi

Ankara 11 (Telefon) — Sümer bank sermayesine, 2580 numaralı kanunla ilâve edilen 42 milyon liraya 3,5 milyon lira daha ilâvesi hakkındaki kanun lâyihası meclis ruznamesine alınmıştır.

Yerli malı ve tasarruf haftası

Başbakan bugün radyoda bir nutuk söyliyecek

Bugün yerli malı ve tasarruf haftasının ilk günüdür. Bu münasebetle her tarafta toplantılar yapılacak, nutuklar söylenecektir. Başbakan İsmet İnönü de radyoda bir nutuk söyliyecektir.

Bu münasebetle şehrin büyük caddelerine propağanda afişleri asılmış; mağazalar vitrinlerini yerli mallarla süslemişlerdir.

Muhtelif semtlerde bir çok bakkallar kuru yemiş müsabakasına hazırlanmış bulunuyorlar. Bu müsabakayı kazananlara bu sene bir çok hediyeler verilecektir.

Yerli malı muhtelif eşyadan ibaret olan hediyeler İktisat ve Tasarruf cemiyeti tarafından mübayaa edilmiştir. Hafta bittikten sonra tevziat yapılacaktır. Vitrin müsabakasında kazananlara da madalyalar verilecektir.

YEDİ GÜNLÜK KONFERANS PROĞRAMI HAZIRLANDI

Ankara 11 (A.A.) — Yedinci artırma ve yerli mallar haftası müddetince Ankara radyosunda saat 20 den 20,30 a kadar kurumumuzun gayeleri etrafında verilecek konferansların proğramı aşağıda yazılmıştır:

Birinci kânun 12 cumartesi, general Kâzım Özalp Sü bakanı ve ulusal ekonomi bakanı, pazar, B. Emin, Siyasal bilgiler okulu direktörü. Pazartesi, B. Şükrü Saraçoğlu Ad[illegible]e bakanı. Salı, B. İhsan, Sungu, Kült[illegible] bakanı T. T. dairesi başkanı. Çarşamba, B. Nurullah Sümer, Sümer bank genel direktörü. Perşembe B. Şükrü Kaya, İç bakanı. Cuma B. Celâl Bayar, Ekonumi bakanı.

Devlet tiyatrosu

Yeniden 24 talebe kaydolundu

Ankara 11 (Telefon) — Bir aydanberi tedrisata başlamış olan temsil akademisi v devlet tiyatrosuna kayıd ve kabul için müracaat edenlerden 24 kişi Maarif vekâletince kabul edilmiştir.

Maarif vekâleti, istenilen şartları taşıyan gençleri müracaat ettikçe kabulde devam edecektir.

Şurayı devlet azalığı

Ankara 11 (Telefon) — Şûrayi devlet âzasından bay Asımın maliye ve nafia dairesi reisliğine intihabı üzerine açılan âzalığa sıhhiye vekâleti içtimaî yardım reisi Faruk namzed gösterilmiştir.

FIKRA

Türkiyenin kart dö vizitl

Dost bir İngiliz gazetecisinden duymuştum:

— İstanbulda birkaç şey, toplu ve esaslı birkaç şey yapınız, diyordu. İstanbul Türkiyenin kart dö vizitidir.

Bu sözü İstanbul plânına çalışan şehirci Prost Ankaraya geleceği vakit, tekrar hatırlıyorum. Cümhuriyet devrinde İstanbulda halk kesesinden çok, pek çok para dökülmüştür. Cümhuriyet devrinde İstanbulda inşa olunan binalar, Ankarada yapılanlardan elbette çoktur. Bir defa Cihangirle Şişli arasını, sonra İstanbul yangın yerlerini, nihayet Anadolu yakasını, ve en nihayet zaten yapılmış olanları düşününüz. Ancak bunlar, şimdiye kadar belki hiç kimsenin kusuru olmıyarak, İstanbul için yeni bir manzara olmamışlardır: çünkü İstanbulun plânı yoktu. Çünkü İstanbulda inşa kontrolu yoktu.

Sadece Taksim meydanı ve mahallesi, mütehassıslar ve artistler elinde yapılmış olsaydı, bugünkünden fazla, on para sarfedilmemek şartiyle, Sıraservilerle Sürpagop arasında bizim Ankaranın Çankaya caddesi kadar göze çarpan bir manzara elde ederdik. İstanbulda yapılanlar ise, yine sarfolunandan fazla harcanmıyarak, pek mükemmel mahalleler grupu halinde canlanırdı.

İstanbul o kadar güzel, o kadar kabiliyetlidir ki orada hiç bir şey geç kalmış değildir. İstanbul plânı, şehrin bütün memleket bakımından ve her türlü devlet şubelerini alâkalandıran bin türlü ehemmiyeti düşünülerek, yapılır ve birkaç mühim iş toptan tahakkuk ettirilecek olursa, yabancılarla büyük cümhuriyet kültürü daha ilk kart dö vizit alıp verminde tanıştırılmış olur. Çünkü, şurası da gerçektir ki, Türkiyeye gelen yabancıların yüzde doksan beşi İstanbuldan geri dönüyor! - Falay

Sekiz hırsız yakalandı

Son yirmi dört saat içinde İstanbulun muhtelif semtlerinde Ahmed, Yusuf, Süleyman, Mehmed, Ahmed, Salamon, Osman ve Mustafa adlarında sekiz hırsız yakalanmıştır. Hırsızlar hakkında tahkikat yapılmış ve hepsi ait oldukları mahkemelere verilmişlerdir.

Türk mühendisler birliği kongresi toplandı

Türk mühendisler birliği on birinci kongresini geçen pazar Ankardaki birlik binasında akdetmiştir. Kongrede verilen kararlar arasında inşaat, yol ve demiryolu, su, elektrik mkine fen encümenlerinin teşkili, birlik mecmuasının iki ayda bir ve daha zengin münderecat ile neşri, birlik için bir rozet hazırlanması, azalar için ihtiyarî olmak üzere bir yardım sandığı teşkili, kitap tercüme edilmesi, senede bir mühendis günü yapılması vardır.

Bundan sonra yeni idare heyeti azaları seçilmiş, kongre münasebetile reisicumhur Atatürke, Millet meclisi reisliğine, başvekile, Dahiliye, Nafıa, İktisad vekâletlerine telgraf çekilmiştir.

Fakir çocuklara ayakkabı

Kızılay Çarşı nahiyesi fakir esnaf çocuklarile on sekiz ilk mektepte okuyan yoksul çocuklara dağıtmak üzere altı yüz çift ayakkabı yaptırmıştır. Ayakkabılar yarın saat sekizde Şehzadebaşında Letafet apartımanında Beyazıd nahiyesi merkezinde dağıtılacaktır.

ŞEHİR HABERLERİ

Tramvay ve talebe

Bütün talebeye ucuz bilet verilmesi isteniyor

Tramvay şirketi mevcut mukaveleye göre talebelere tenzilâtlı paso vermek mecburiyetindedir. Fakat şirket tarifede talebe yaşını on beş olarak tesbit etmiş olduğundan yaşları on beşi geçen orta mektep lise ve üniversite talebelerine tenzilâtlı paso vermemektedir.

Yaşı on beşten fazla olduğu için şirketten paso alamıyan talebeler Kültür direktörlüğüne şikâyette bulunmuşlar, direktörlük te bu şikâyeti vilâyete bildirmiştir.

Vilâyet şirket ve Nafıa vekâleti nezdinde teşebbüslerde bulunarak yaş kaydi olmaksızın bütün talebelere tenzilâtlı paso verilmesini temine çalışacaktır.

Tramvay şirketinin geri verdiği para

Tramvay şirketinin halkten fazla olarak tahsil ettiği ve hükûmete iade edeceği bir milyon yedi yüz bin liranın 936 senesine aid 35 bin liradan son taksidi bugünlerde şirket tarafından bankaya yatırılacaktır.

Mukavele mucibince şirket 937 senesinde hükûmete ayda 27,500 er lira verecek ve borç 938 senesinde tamamen ödenmiş olacaktır.

Mangal devrildi

İki çocuk sıcak sudan haşlandı

Kuzguncukta Sultan sokağında Raşel adında bir kadın mutfakta yemek pişirirken 5, 6 yaşlarında Hayim ve Simon adlarındaki iki çocuğu da mutfağa girmişlerdir. Raşel orada kendi işile meşgul bulunduğu sırada iki çocuk mangala sokulmuşlar ve mangalı devirmişlerdir.

Ateş üstünde kaynamakta olan tencere düşmüş, kaynar sular iki çocuğun üzerlerine dökülerek vücutlarını ve yüzlerini haşlamıştır. Yaralı çocuklar hastaneye kaldırılmışlar, kaza etrafında zabıta tahkikata başlamıştır.

Birinci nevi kalın sigaralar

İnhisar idaresinin birinci nevi kalın sigaraları, son zamanlarda incelmeğe ve bu neviin kalın ve ince sigaraları arasında hiç bir fark görülmemeğe başlamıştır. Dün itimada şayan bir okuyucumuz, 12,5 kuruşa satılan birinci nevi kalın sigara paketinden bu neviin ince sigaraları çıktığını bize göstermiştir. Eğer inhisar idaresi birinci nevi kalın sigaraları inceltmeğe karar vermiş ise kalın sigara paketlerinden halktan bir kuruş fazla almamalıdır. Tütün inhisar idaresinin bu hususta nazarı dikkatini çekeriz.

Meşhut suçlar azaldı

Son günlerde İstanbulda meşhud suçlar çok azalmıştır. Evvelki gün İstanbul meşhud suç mahkemlerine hiç bir suçlu gelmemiş, mahkemelerde yalnız daha evvelden talik olunan davalara bakılmıştır.

Yalova kaplıcaları

Yeni tesisat için tedkiklere başlandı

Yalova kaplıcalarının modern bir hale sokulması için çalışmalara devam olunuyor. Kaplıca mütehassıs doktorluğuna tayin edilen bay Nihad Reşad Akay müdürü bay Cemil ile birlikte tdkiklerde bulunmak üzere Yalovaya gitmiştir.

Müdürle doktor kaplıcalarda bir kaç gün kalacaklar, bütün ihtiyaçları tesbit edeceklerdir.

İnşası bitmek üzere olan yeni büyük otelin alt kısmına yapılması kararlaştırılan banyo daireleri için de tedkikat yapılacaktır. Banyo daireleri önümüzdeki mevsime yetiştirilecektir.

Elbisesi tutuşan kadın öldü

Kuzguncukta oturan Bohorun karısı Sara mangal yakarken elbisesi tutuşarak vücudunun bir çok yerleri yandığını yazmıştık. Sara tedavi altına alındığı hastanede ölmüştür. Kadının ölümünde şüpheli bir nokta görülmediğinden gömülmesine rühsat verilmiş, kaza etrafından tahkikata girişilmiştir.

Vapur sıkıntısı

Buhran şimdilik kısmen halledildi

Yaş meyva ihracatımız çoğalmaktadır. Dış taleplerin ekserisi elma ve portakal üzerinedir. Portakala bollanmakla beraber bir taraftan sevkiyat yapıldığından fiatler yükselmiştir.

Almanyadan hafif ekşi Rize elması istenmekte ve ihracatçılar her talebi karşılamağa çalışmaktadırlar. Dün de bir firma Türkofise müracaat ederek yaş meyva mübayaa talebinde bulunmuştur. Türkofis tacirleri keyfiyetten haberdar etmiştir.

Vapur sıkıntısı kısmen halledilmiş bulunuyorsa da ihracatçılar yeniden gönderecekleri mallar için vapur bulamıyacaklarından korkuyorlar.

Acentelerin, vapurlarında Türk malları için de fazla mikdarda yer ayırmaları suretile bu meselenin halledileceği zannolunuyor. Çünkü vapurlar limanımıza dolu gelmektedirler.

Sık sık vapursuzluk sıkıntısı gören ihraç maddelerinin başlıcasını Hamburga gönderilecek olan mallar teşkil ediyor.

Hamidiye çeşmelerinden su doldurmakta güçlük

zSon zamanlarda Hamidiye çeşmelerinden şikâyetler çoğalmıştır.

Bilhassa Galatasarayla Tophane civarındaki Hamidiye çeşmelerinden birkaç saat beklemeden su almaya imkân olmadığı ileri sürülüyor. Suyunu kendisi tedarik eden fakir halk çeşme başlarındaki memurların testilerini doldurmalarına müsaade etmelerini istemektedirler. Şikâyetlere göre teneke ile su almağa müsaade olunmadığı gibi çok zaman testilerin de tamamen doldurulmasına imkân verilmemektedir.

Hâl genişliyor

Yeniden iki kısmın ilâvesi kararlaştırıldı

Yemişteki Hâl binasının yanında kavun, karpuz için ayrıca yaılacak kısmın projesi ikmal edilmiştir.

Bu binaya lâzım olan yükleme ve boşaltma makineleri için de bazı müesseselere müracaat edilmiştir. Makineler hakkındaki sipariş rakkamları geldikten sonra binanın ihalsi yapılacaktır.

Bundan başka Hâle sebze satışları için de ayrı bir kısım ilâve edilecek, bu kısmın inşaatı 20 bin liraya mal olacaktır.

Ev ve el işleri sanayii sergisine gönderilen eşya geldi

El ve ev işleri sanayii sergisi için ankaraya gönderilen İstanbul eşyasının, 39 sandığı dün gelmiştir. Bu suretle 70 sandığı bulan eşyanın hepsi gelmiştir.

İstanbulda kazananların ikramiyeleri de bayram ertesi gelecek ve paralar kendilerine tevzi edilecektir.

Madalya kazananlara tevziat merasimle yaıplacaktır. Bayram ertesi yapılacak olan merasim günü henüz tesbit edilmemiştir. Sergiye İstanbuldan 1,000 parça eşya gönderilmiştir.

Kaybolan eşya yoktur.

Alacak meselesi

Bir berber bir şekerciyi ağır surette yaraladı

Gedikpaşa civarında Gavril adında bir şekerci ile Ziya adında bir berber dün alacak meselesinden kavga etmişlerdir. Kavgada Ziya sivri berber makasile Gavrili sol böğründen tehlikeli surette yaralamıştır.

Vakaya polis el koymuş, yaralı Gavrili ifade veremiyecek bir halde hastaneye kaldırmıştır. Ziya da kanlı makasile yakalanarak tahkikaata başlanmıştır.

Köy muallimleri köylüye konferans verecekler

Maarif vekâleti maarif müdürlüğüne yaptığı yeni bir tamimle köy muallimlerinin ziraat ve köyü alâkadar eden diğer işler hakkında köylülere etraflı konferanslar vermelerini bildirmiştir. Muallimler haftanın muayyen günleri köylüleri mektep salonunda toplıyarak köylülerin anlıyacağı açık bir lisanla konferanslar tertip edecek ve müşküllerini halledeceklerdir.

Yeni çöplük henüz kullanılmıyor

Belediye, Şişlide Hürriyetiebediye tepesi arkasındaki çöplük yerine Mecidiyeköyünden itibaren bir yol yaptırmıştı. Yol bitmiştir. Fakat Belediye henüz yeni çöplüğü kullanmamaktadır.

Eski çöplükte çöplerin üstüne ilâç dökülmektedir. Bir müddet daha çöpler buraya dökülecek, sonra Kâğıthane sırtları arkasındaki yeni çöplük kullanılmağa başlanacaktır.

SOHBET:

"Şeyh Bedreddin„

Şair ve münekkid Ahmet Muhip Dranas, Nazım Hikmet'in yeni kitabında yer yer hece vezni ile mısralar bulunduğunu söylüyor, misal olarak da şu satırları gösteriyor: «Ayasluğ şehrinde pazar kurdular. — Yine kimin dostlar / yine kimin boynun vurdular?» «Yine kimin» lerden birini kaldıracak olursak on birer hecelik iki mısra kalır... Doğru; fakat öyle okumayı bir tecrübe edin, göreceksiniz ki mısraların edası birdenbire değişiverir. Halbuki nazmı nesirden ayıran başlıca unsur eda, ahenktir. Ahmet Muhip bunu pek âlâ bilir; onun için öyle bir iddiada bulunmasına hayret ettim.

Simavne kadısı oğlu Şeyh Bedreddin destanı'ndaki (1) manzumelerin hece veznine bir dönüş - veya bir geçiş - gösterdiğini sanmıyorum. Gerçi bazı mısralar, hiç bir cüzü değiştirilmeden de, hece vezni kalıblarına uyuyor; fakat Nazım Hikmet'in bundan evvelki kitablarında da, aranınca, böyle şeyler bulmak kabildir. Meselâ: «Bakmıyor / kayığa / sarılan / sulara, — Bakmıyor / çatlayıp / yarılan / sulara...» Şeyh Bedreddin destanı'nda, halk şiir ve şarkılarını andıran bir hal, hatta onlardan alınmış «motif» ler bulunduğu da ısrarla söylenildi; buna dikkat edilmesi için Nazım Hikmet de çok uğraştı. Fakat onun şiirinde bu da yeni bir şey değil: «Karşıdan fayton gelir, — İçinde Bayramoğlu, — ölümdür sağı / ölümdür solu / Bayramoğlunun...» Nazım Hikmet, halk şiiri unsurlarından daima istifade etmiştir; fakat bundan evvelki manzumeleri, o unsurlardan istifade etmesine, Şeyh Bedreddin destanı kadar müsaid değildi.

Destanın ilk parçasında, aruza çalan bir ahenk olduğu da söylenildi. Peki ama Jokond ile Siau'nun başlangıcı da öyle değil midir?..

Hayır, Nazım Hikmet'in yeni kitabında, bundan evvelkilerde bulunmıyan hiç bir hususiyet yoktur. Fakat biz onun üslûbuna, nazmına artık oldukça alıştık, şiirlerini okurken: «Bu da ne?» demiyoruz, gözlerimiz kamaşmıyor; iyice bakabildiğimiz için de o manzumelerde birçok eski aşinalara rasgeliyoruz. Bir sanatkârın, kendi getirdiği tarzdan hiç bir fedakârlıkta bulunmadığı halde, ananevî şekillere dönüyor zannedilmesi kendisi için büyük bir zaferdir: artık çok kimseler tarafından anlaşıldığını, eserinin yerleştiğini, millî edebiyata mal edilmek üzere olduğunu gösterir. Bu, anane hesabında sevinilecek bir şeydir, çünkü o da böylelikle - yani her yenide ananenin bir hissesi olduğunu keşfetmemiz ve dolayısile o yeniyi de ananenin bir cüzü saymamızla - genişler.

Destanda, Nazım Hikmet'in eski eserlerinde bulunmıyan hiç bir hususiyet yoktur dedim. Ama onlara nisbeten bir olgunluk var. Her parçada şairin artık lisanına da, nazmına da hâkim olduğunu hissediyoruz. Güzelleştirmek kaygusu ile süsler, ziynetler ilâve ettiği olmuyor. Her manzumenin her parçası, katî bir lüzum olduğu için konulduğu ve bütünü bozmadan kaldırılmasına imkân olmadığı hissini veriyor. Ben, bütün hitabda, eserin bünyesine aykırı, lüzumsuz sayılabilecek yalnız şu satıları gördüm: «Dağ başlarının kalın sesli sipahileri - güne-

(Devamı 8 inci sahifede)

Nurullah Ataç

(1) 50 kuruş (Yeni Kitabcı).

Bay Amcaya göre...

Anne — Şimdiye kadar on bir çocuk büyüttün, fakat şu Mehmed gibisini görmedim bay Amca...

... Dokuz yaşına geldi, nerdeyse sinema yıldızlarına âşık olacak!...

... Hâlâ yürümüyor, sakat mıdır nedir?...

Baba — Çapkın, galiba İstanbul sokaklarının asfalt olmasını bekliyor!...

B. A. — O halde oğlan kırkında yürüyecek denseniz!...

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Pangaltıda Nargileciyan, Taksim: Limonciyan, Beyoğlu: İstiklâl caddesinde Dellasuda, Tepebaşında Kinyoli, Galata: Hüseyin Hüsnü, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut, Eminönü: Hüsnü Haydar, Heybeliada: Halk, Büyükada: Halk, Fatih: İsmail Hakkı, Karagümrük: Mehmed Fuad, Bakırköy: İstepan, Sarıyer: Asaf, Tarabya, Yeniköy: Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Yenikapıda Sarım, Beşiktaş: Vidin, Kadıköy: İskele caddesinde Sotiryadis, Yeldeğirmeninde Üçler, Üsküdar: Ahmediye, Fener: Balatta Merkez, Beyazıd: Cemil, Küçükpazar: Yorgi, Samatya: Yedikulede Teofilos, Alemdar: Çemberlitaşta Sırrı Rasim, Şehremini: Ahmed Hamdi.

Yurddaş!

Bugün yerli malı ve tasarruf haftasının ilk günü!

Haftamızı her yıl olduğu gibi bu yıl da Başbakan İsmet İnönü bir nutukla açacaklardır.

Bu nutuk radyo ile verilecektir: Onu dinle!

Yerli malı ve tasarruf haftasında, ekonomik kalkınmamızın geçen bir yıllık başarılarının murakabesi ve gelecek yıldaki ekonomik vazifelerimizin telkini yapılır.

Başarılarınla öğün.

Yeni başarılara hazırlan!

ULUSAL EKONOMİ ve ARTTIRMA KURUMU

Hava kuvvetlerimiz için sizden yardım istenildiği zaman dünkünden daha derin düşünerek, dünkünden daha keskin görerek ve anlıyarak elinizi cebinize atmalısınız.

Kızılay balosu

Kızılay Beyoğlu şubesi tarafından 19 birincikânun cumartesi akşamı Perapalas salonlarında verilecek balonun geçen senelerden daha güzel olması için tertib heyeti son derece çalışmaktadır.

Baloyu iştirakle memleketimizde hayırlı işler yapan Kızılay cemiyetine yardım edilmesini yüksek duygulu halkımızdan beklenilmektedir.

Sakarya sinemasının Adana felâketzedelerine yardımı

Sakarya sineması 14/12/936 pazartesi günü bütün siyanslarının hasılatı gayri safiyesinin % 25 ni Adana felâketzedelerine tahsis etmiştir.

Proğram: Şeytan ve Aşk (Prağlı Talebe) ve ilâveten Miki Maos ile son dünya havadislerinden mürekkeptir.

Pazartesi günü Sakarya sinemasına gitmekle hem bu dünyaca büyük şöhret kazanmış büyük filmi görmüş ve hem de Adanadaki felâketzede vatandaşlara yardım etmiş olacaksınız. Fiatlerde değişiklik yoktur. Siyans saatleri: Matineler 14.30 - 18.30 ve suvare 21 dedir.

Ölüm

Galatasaray lisesinin ilk mezunlarından İstanbulun pek eskiden en çok tanınmış ve sevilmiş kuyumcusu aile reisimiz

Maksut Şahbaz

ölmüştür.

Cenaze merasimi bu ayın 13 üncü pazar günü öğleden sonra saat iki buçukta Beyoğlu Balıkpazarı Ermeni kilisesinde yapılacaktır. Merhumun ailesi bu ilânın davetiye makamında kabul edilmesini dostlarından rica ederler.

İstanbul ikinci icra memurluğundan: Mahcuz ve paraya çevrilmesine karar verilen ev eşyası Beyoğlu Asmalımesçit caddesi 37 No. lu yerde 21/12/936 pazartesi saat 14 den 16 ya kadar 1. ci açık arttırma ile satılacaktır, isteklilerin mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur.

İstanbul Haricî Askerî Kıtaatı İlânları

	M. Fiatı Kr. San.	Teminatı Lira	Tutarı Lira	Miktarı Ton
Edirne	12 00	4262	60290	502
Kırklareli	12 00	7250	120000	1000
Çorlu	11 50	2070	27600	240
Lüleburgaz	11 65	4745	69900	600
Vize	12 00	6452	104040	867
Tekirdağ	11 64	4369	62390	536
				3745

Üçüncü Kor Birlikleri ihtiyacı için yukarıda cetvelde gösterildiği üzere 3745 ton ekmeklik un kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Şartnameler İstanbul, Ankara Levazım âmirlikleri satınalma komisyonlarında Edirne Garp Hudut, Kırklareli Tümen Satınalma, Lüleburgaz Tümen Satınalma, Vize Tümen Satınalma, Tekirdağ Tümen satınalma komisyonlarında 22 lira 21 kuruş mukabilinde alınabilir. İhalesi 23/Birincikânun/936 çarşamba günü saat 16 dadır. Münakasaya girecekler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki belgelerle birlikte yukarıdaki cetvelde her mıntakaya nazaran yazılı teminatları veyahut 3745 ton unun hepsine birden talip olacaklar yine her mıntakaya nazaran ayrı ayrı fiat verecekleri gibi kanunun beşinci maddesi mucibince teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel Çorluda Kor satınalma komisyonuna vermeleri. (513) (3357)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Cumhuriyet gazetesinin 8/12/936 tarih ve 4517 ve Akşam gazetesinin 8/12/936 tarih 6518 sayılı nüshalarında neşrolunan Alemdağında Sultan Çiftlik köyü civarındaki vakıf ormandan kapalı zarf usulile arttırmaya çıkarılan kereste ve odun ilânının dördüncü bendinde teminat akçesi olarak 907 lira yazılacak iken sehven 607 lira yazılmış olduğundan teminat miktarı 907 lira olduğu tashihen ilân olunur. (3573)

Devlet Demiryolları ve Limanları umumî idaresinden:

Adapazar - Haydarpaşa arasında her gün işlemekte olan 9 No. lu yolcu trenimiz 15/12/936 tarihinden itibaren kaldırılmış ve bunun yerine Adapazarından saat «6,15» de hareket ile Haydarpaşaya saat «10,50» de muvasalat edecek 1009 No. tahtında bir tren her gün işlemek üzere sefere konulmuştur. Muhterem halkın malûmatı olmak üzere ilân olunur. (3577)

DÜŞÜNCELER:

Ahfeşin kulağı çınlasın!

İran sefarethanesinin tam karşısındaki İstanbul Kültür direktörlüğünün kapısında şöyle bir levha var:

«Kültür direktörlüğünde öğleden sonra iş görülebilir!»

Bu levhayı bir kere okudum, sonra döndüm bir daha okudum. Ve İstanbul Kültür direktörlüğünün, yani, çocuklarımıza okuma yazma öğreten müesseselerin İstanbuldaki direktörlüğünün, ne demek istediğini anlamadım.

«Kültür direktörlüğünde öğleden sonra iş görülebilir?.»

Ne demek?.

Yani, başka müesseselerde öğleden sonra iş görülmüyor da, yalnız Kültür direktörlüğünde mi görülüyor.

Yoksa İstanbul Kültür direktörlüğü hem öğleden evvel hem öğleden sonra iş gördüğünü mü ilân etmek istiyor?.

İyi amma, bu takdirde:

«İstanbul Kültür direktörlüğünde öğleden sonra *da* iş görülebilir» demek lâzımdı.

Meseleyi tahkik için içeri girdim. Meğerse Kültür direktörlüğü öğleden evvel iş görmez, öğleden sonra iş görürmüş, bunu ilân ediyormuş.

Yine, iyi amma bu takdirde «Kültür direktörlüğünde *yalnız* öğleden sonra iş görülebilir» denmesi gerekti..

Ah!. Ahfeş. Sen yalnız gazeteci arkadaşların yazı yazmaktaki kusurlarını görüyorsun. Biraz da, yarınki yazıcıları yetiştirecek olan müesseselerin ibare yanlışlarını görsene! Bu cümlenin en kestirme şekli şu değil midir?..

«İstanbul Kültür direktörlüğünde öğleden sonra iş görülür!»

Orhan Selim

Sabık kral Edvard beyanatta bulundu

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

tım. Şimdi, kardeşim Dük dö Yorkun beni istihlâf ettiği bu dakikada ilk sözlerim, ona karşı sadakat ve biat sözleri olmalıdır. Ve bunu şimdi bütün kalbimle yapıyorum.

Beni tahttan feragate svk eden sebepleri hepiniz biliyorsunuz. Fakat şurasını anlamanızı arzu ederim ki bu kararı alırken, yirmi beş sene müddetle evvelâ prens Dö Galle ve bilâhare kral ve imparator olarak hizmetlerinde bulunmaya çalıştığım memleketimi ve imparatorluğu katiyen unutmuş değilim. Fakat şunu söylediğim zaman da bana inanmalısınız ki, sevdiğim kadının yardımı, müzahereti olmaksızın ağır mesuliyet yükünü taşımayı ve krallık vazifelerini istediğim tarzda yapabilmeyi gayri kabil buluyordum. Aldığım kararın, yalnız benim kararını olduğunu bilmenizi de isterim. Esasen bu, yalnız bizzat benim muhakeme edebileceğim bir şeydi. Çok yakından alâkadar başka birisi, sonuna kadar beni başka bir yolda yürümeye iknaa çalıştı. Ben, kararımı, hayatımın en ciddî kararını, nihayet bunun herkes için daha iyi olacağını düşünerek aldım.

Bu kararı alırken bir cihet işimi kolaylaştırıyordu: Şurasını gayet iyi olarak biliyordum ki, bu memleketin işlerinde uzun bir mümaresesi bulunan ve çok yüksek hasletlere sahip olan kardeşim, imparatorluğun hayatı ve terakkisi için hiç bir fenalığı mucip olmadan yerimi derhal alabilecekti. Ayrıca o, bir çoklarınızda mevcud bulunan ve bana nasip olmıyan ölçülmez derecede büyük bir saadete de mazhar bulunmaktadır: Onun karısı ve çocukları ve mesud bir yuvası vardır.

Bu sıkıntılı günlerimde, valdem majeste kraliçe, ailem, nazırlarım ve hassaten M. Baldvinin müzaheretlerine mazhar oldum.

Onlarla benim yahut benim ile parlâmento arasında hiç bir kanunu esasî ihtilâfı olmadı. Pederim tarafından kanunu esasi ananesi dairesinde terbiye görmüş olan ben, her hangi böyle bir meselenin vücud bulmasına katiyen müsaade edemezdim.

Prens dö Galles bulunduğum ve bilâhere tahtı işgal eylediğim zamanlar zarfında daima, her sınıf halk ve herkes tarafından, bütün ipmaratorluk içinde oturduğum veyahut seyahat ettiğim her yerde büyük bir muhabetle karşılaştım, resmî hayattan çekildiğim bu dakikada, bu muhabbetten dolayı pek çok medyunu şükranım.

Ana vatanıma yeniden dönmeden evvel biraz zaman geçecektir. Fakat Britanya milletlerinin ve imparatorlığun mukadderatını daima büyük ve derin alâka ile takib edeceğim. Eğer istikbalde her hangi bir zaman, bugünkü hususî vaziyetimde onlara karşı faydalı olabilirsem, bunu icradan fariğ olmıyacağım.

Hepimizin yeni bir krala malik olduğumuz bu dakikada, bütün kalbimle, ona ve sizlere saadet ve refah dilerim. Sizi Allaha emanet ediyorum.

VALDE KRALİÇE BİR BEYANNAME NEŞRETTİ

Londra 11 — Valde kraliçe, Büyük Britanya ve imparatorluk milletlerine hitaben bir beyanname neşretmiştir. Valde kraliçe bu beyannamesinde, oğlunun istifayı kendisi için vazife bildiğini ve oğluna karşı gösterilen sahavetkâr sadakati ayni derecede diğer oğluna Dük de Yorka da götermelerini talep etmiştir.

Valde kraliçe, kendisine karşı yirmi altı ene müddetle göterilen muhabbet ve itimadın kraliçeye karşı da göterileceği ümidini izhar etmiştir.

Sancak halkı örfî idare altında inliyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Sancakla alâkaları olmıyan bu zatlar telgraflarında:

«Biz Suriyeliyiz. Suriye ile irtibatımızı kesmiyeceğiz» gibi sözler yazmışlardır.

Antakya halkı hâlâ örfî idare altında inlerken yapılan bu hareket Milletler Cemiyine karşı girişilmiş bir oyundur. Hakiki Türk kütlesi, notayı son intihaba iştirâk etmemek ve protestoda bulunmakla isbat ettiğinden ekalliyeti bile teşkil etmiyen bu müracaatlar ciddî mahfellerde sadece gülünç telâkki olunmaktadır.

TÜRKLER NE İÇİN TEVKİF EDİLİYORLAR

Lâzkiye 11 (Hususî muhabirimizden) — Fransızlar Sancakta tanınmış ve münevver olan Türkleri mütemadiyen tevkif etmektedirler. Evvelce tevkif edilenler birer birer adliyeye teslim olunmakta ve hapishanelere sevk edilmektedir.

Fransa otoritesinin bu vaziyeti ihdas etmesinin sebebi Sancak halkından olan ve Milletler Cemiyetine Türk davası lehinde söz söyliyecek kimseleri Sancakta bırakmamak arzusundadır.

Mendup bu tevkifat kararlarını verirken, bilhassa Sancağı Suriyenin parçası saymamak istiyen ve bu uğurda ölümle boğaz boğaza gelen ve her faciayı kahramanca karşılayan Sancak halkının metanetini kıracak bir tehrikte bulunmak istediğini adamlarına açıkça bildirmekte mahzur görmemektedir.

HUDUDA ASKER SEVKİ DEVAM EDİYOR

Hama 11 (Hususî muhabirimizden) — Sancağın muhtelif mıntakalarına ve şimal hudutlarına asker ve cephane sevkiyatına devam olunmaktadır. Sevk edilenlerin çoğu milislerden mürekkep kıtalardır.

VATANİLERDEN BİR HEYET MİLLETLER CEMİYETİNE Mİ GİDECEK

Antakya 11 (Hususî muhabirimizden) — Öğrendiğime göre, Vataniler Antakya meselesinde Suriyeyi temsil ve Sancağın Suriyeye ilhakını müdafaa etmek için Milletler cemiyetine bir heyet göndereceklerdir.

KADINLARDAN NE İSTİYORLAR?

Hama 11 (Hususî muhabirimizden) — Sancak Türkleri çok müşkül bir vaziyet içinde bulunuyorlar. Silâh aramak bahanesile sık sık evlere giriliyor ve Türk kadınlarının üstleri aranıyor.

Egede hemen bütün tütünler satıldı

Müstahsilin elinde ancak bir milyon kilo kadar mal kaldı

İzmir (Akşam) Ege mıntakasında istihsal edilen 29 milyon kilo tütün hemen tamamen satılmıştır. Geçen seneki rekoltesi 15,5 milyon kilo idi. Bu sene, bir misli fazla olduğu halde rekoltenin tamamen satılması, Yunan ve Bulgar tütünlerinin hastalıklı ve bozuk olmasından ve Amerikan kumpanyalarının, bu memleketler tütünlerinden hiç mübayaa etmemelerinden ileri gelmiştir.

Müstahsil elinde henüz satılmamış, kalmış tütün mıktarı bir milyon kilodur. Bunlarda 20 - 40 kuruş arasında fiatlerle satılmaktadır. Üçüncü ve dördüncü kaliteden olan bu tütünlerin satışı da bugünlerde bitecektir. Bu sene iyi kalite tütünler, iyi fiatlerle satıldığından müstahsillerimiz çok memnundur ve gelecek yıl için tütün ekimine şimdiden hazırlanıyorlar. Gelecek seneki tütün istihsalâtımız, bu yıla nazaran belki daha çok olacaktır.

SİYASÎ İCMAL

Mütareke teklifi

Milletler cemiyeti meclisi İspanyanın, Burgos'deki general Franko hükûmetinin Almanya ve İtalya tarafından tanınmasına karşı yaptığı müracaate bakmak üzere ayın onunda toplanırken ayni günde İngiltere ile Fransa Londra ve Pariste neşrettikleri mealleri müttehid birer tebliğ ile Cenevrede yapılacak bir iş bırakmamışlardır. Bu iki devlet İspanya hükûmetinin bu müracaatını sulh için faidesiz ve hattâ zararlı gördüklerinden önüne geçmek istiyorlardı.

Bunun için İspanya meselesine karşı devletlerin alacakları vaziyetin tayin ve tesbit işini Milletler cemiyetine bırakmayıp doğrudan doğruya kendi ellerine almışlardır. İngiltere ile Fransa İspanya işlerile en ziyade alâkadar bulunan Almanya, İtalya, Sovyetler ve Portekiz devletlerine İspanyadaki Valansiya ve Burgos hükûmetlerini kendi aralarındaki muhasamadan vaz geçerek dahili harbe nihayet vermeğe müştereken davet edilmelerini ve ayni zamanda devletlerin bitaraflığa daha ziyade ehemmiyet ve itina ile devam etmelerini teklif etmişlerdir.

İngiltere ile Fransa İspanyadaki işlerin düzelmesi için İspanyol milletinin hangi rejim ve hükûmeti tercih edildiğini anlatması için serbesçe fikrini beyan etmeğe fırsat verilmesini muvafık bulmuşlar ve bunu da mezkûr devletlere bildirmişlerdir.

Sar havzasında olduğu gibi beynelmilel kuvvetlerin nezareti altında İspanyada reyi âme müracaat edilmesini Londra ve Paris hükûmetleri düşünmüşlerdir.

İspanya meselesinin tesviyesi için en cezrî tedbir serbesçe reyi âme müracaattır. Fakat İspanya gibi mesahası gayet geniş ve dağınık ve yirmi milyon nüfusu şamil bir memlekette bu tedbirin lâyıkile ve hakkaniyet üzere tatbiki mahdud ve küçük noktalarda yapıldığı kadar kolay olmıyacaktır.

İngiltere ile Fransa, İspanya hükûmetinin Milletler cemiyetine yaptığı müracaatın devletler arasında yeni zıddiyet ve tefrikalara vesile olmasının önüne geçilmesine muvaffak olmuşlardır. Bu da sulhün lehine mühim bir kazançtır. Fakat bitaraflığın muhafazasına ve İspanya meselesinin kökünden halline yarayacağı şüphelidir.

Çünkü iki cepheye ayrılan komünist ve faşist devletler arasında çok derin itimadsızlık vardır. Meselâ Londradaki beynelmilel komisyonda gönüllülerin İspanyaya gitmelreini men için düşünülen tedbir İtalya ve Almanya tarafından fena karşılandı. Bunlar hariçten külliyetli miktarda komünist gönüllü İspanyaya sokulmuş olduğundan şimdi bunlara karşı faşist gönüllülerin sokulmasına mümanaat edilmek istenildiği iddiasını ileri sürmüşlerdir.

Adanada su altında kalan yerler dolaşıldı

39 ölü bulundu, 1115 ev yıkıldı 4816 kişi açıktadır

Adanada yeni feyezan ihtimaline karşı tedbir alınıyor, Tuzla mıntakasındaki köylerden elân haber alınamamıştır

Adana 11 (Hususî muhabirimizden) — Vali B. Tevfik Hadi Baysal, İçel mebusu B. Ferid Celâl, Seyhan mebusu Damar Arıkoğlu ve daha bazı zevattan mürekkep bir heyet bugün su altında kalan mıntakları birer birer dolaşmışlar ve felâketzedelerle konuşmuşlardır.

Heyet vaziyeti şu suretle tesbit etmektedir: Şehirde yedi mahalleyi su basmıştır. 458 ev tamamen yıkılmıştır. Hanlar ve ve kerpiç binalar da bu rakkama dahildir. 28 bina da yıkılmak tehlikesindedir. 1618 nüfus açıkta kalmıştır.

KÖYLERİN VAZİYETİ

Köylerin vaziyetine gelince: Dokuz köy su altında kalmıştır. 657 bina yıkılmıştır. 200 bina da yıkılmak tehlikesindedir. Açıkta kalan nüfus mikdarı 3198 dir.

Felâketzedelerden bir kısmı hastanede tedavi altındadır. Şehir ve köylerde bugüne kadar 39 ölü bulunmuştur.

Maddî zarar çok mühimdir. Su basan mahalleler bataklık halde olduğundan zararın derecesi katiyetle tesbit edilemiyor.

Açıkta kalan felkâetzedelerden bir kısmı şehirde camilere, müessesattan bazılrına ve boş binalara iskân edilmiş, bir kısmı da kurulan çadırlara yerleştirilmiştir.

YARDIM DEVAM EDİYOR

Felâketzedelere yardım devam ediyor. Teşekkül eden yardım komitesi bugüne kadar 13,160 lira toplamıştır. Felâketzedeler için Samsun ve Manisa vilâyetlerinden mühim miktarda para gelmiştir.

Ankara Kızılay kurumundan 1,000 yatak, 1,000 kat çamaşır, 1,000 battaniye, 500 çocuk elbisesi gelmiş ve felâketzedelere tevziine başlanmıştır. Adana halkı felâketzedelere şefkatle yardım ediyor.

SEDLER 22 YERİNDEN YIKILDI

Seyhanın koruma sedleri 22 yerinden yıkılmıştır. Su baskınında kalan yerler bataklık halindedir. Havanın düzelmesi ve iyi gitmesi yardım işini bir dereceye kadar kolaylaştırmıştır.

ENKAZ ALTINDAN ÇIKARILANLAR

Adananın kapalıbağ nahiyesinde Sallanbaş Mahmud kızı 11 yaşındaki Raziye dokuz saat enkaz altında kaldıktan sonra kurtarılmış ve hastaneye kaldırılmıştır. 13 yaşındaki Sabiha da ölü olarak çıkarılmıştır.

Adana 11 (A.A.) — Dün daha altı köyle irtibat temin edildi. Burada da ölü ve yıkık ev olmadığı anlaşıldı.

SULAR TAMAMİLE ÇEKİLDİ

Sular tamamiyle çekilmiştir. Maamafih Seyhan henüz normal seviyesine inmemiştir. Evvelisi gün akşama kadar belediye hududu dahilinde yıkılan evlerin sayısı 1773 idi.

Tuzla, Köprügözü, Narkulak mevkileri henüz suların istilâsından kurtulmuş değildir. Bu üç mıntakadaki yurttaşlarımızdan hiç bir malûmat alınamamıştır. Hayatları tabiatin insafına terkedilmiş bu bedbaht insan kütlelerinin akibetinden bütün Adana şüphe ve korku içindedir.

ZARAR GÖRENLERİN LİSTESİ TESBİT EDİLDİ

Adana 11 (A.A.) — Su baskını yüzünden zarar görenlerin listesi tamamen tesbit edilmiş olduğundan yarından itibaren eşya tevziine geniş bir surette başlanacaktır.

Şimdilik sıkışık bir halde bir araya getirilmiş olan aileler de yarından itibaren kurulmakta olan çadırlara yerleştirilecektir.

Memleket hastanesinin tathiratı bitmek üzeredir. Hastalar pazar günü buraya nakledileceklerdir. Yeniden temas hasıl olan dokuz köyden 1330 kişinin zarar gördüğü anlaşılmıştır. Bu köylerde nüfusça zayiat yoktur. Bu mıntakaya 650 kilo ekmek gönderilmiştir.

İsmet İnönü kız enstitüsünde şehrimiz bayanları tarafından bugüne kadar 740 takım elbise ve iç çamaşırı hazırlanarak Kızılaya teslim edilmiştir.

Kızılaya yapılmakta olan yardım 11,466 lirayı bulmuştur.

Karabük fabrikaları

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

selerinden yirmisinin el birliğini temin etmiştir. Bu müesseseler, bu fabrikaların inşasında ve malzemesinin temininde bize yardım edeceklerdir. Bu teşriki mesai, yapacağımız işin mahiyeti hakkında size bir fikir vermeğe kâfidir. Tahminimize göre inşaat iki sene sürecektir.

Demir ve çelik fabrikaları Türkiyenin bütün çelik ve demir ihtiyaçlarını temin edecek yani senede takriben 200 milyon istihsalât yapacaktır. Bu fabrikalar, muhtelif kalınlıkta çelik levhalar, şimendifer rayları, potreller, demirden hava gazi ve su boruları velhasıl her nevi çelik ve demir malzeme imal edecektir.

Bu fabrikaların husiyetlerinden birisi de memleketin ihtiyacatına uygun her nevi makineler neft, katran imal edebilir.

Fabrikalar inşa edilince, bunları işletmek için bin kişilik br müstahdemin kadrosuna ihtiyaç vardır. Esasen inşaat ilerledikçe, fabrikalar da tedrici bir surette işlemeğe başlayacaktır. Bu fabrikaların işlerinde meleke sahibi olmak üzere yakında İngiltereye Türk mühendisi ve genç amele grupları gönderilecekler ve bunlar Karabük fabrikalarının inşasına yardım edecek olan yirmi İngiliz fabrikasının atelyelerine tevzi edileceklerdir. Bu suretle stajyerler, matlûp zamanlarda tahsillerini bitirecekler ve Karabük fabrikalarında tavzif edileceklerdir. Bunlar avdet edince yerlerine başka gruplar İngiltereye gönderilecek ve bu suretle Karabük fabrikalarında çalışacak olanlar meleke ve ihtisas sahibi olacaklardır.

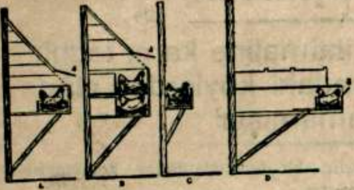
Şunu kemali samimiyetle söyliyeyim ki, Ankarada tanıştığım genç Türk mühendislerinin zekâsına ve akıl kabiliyetine hayrette kaldım.

— Fabrikalar kaça mal olacaktır?.

— Şimdiden bu hususta bir şey söyliyemeyiz. Size yalnız şunu söyliyeyim ki, fabrikaların inşaat bedeli, bize Türk mahsulâtile ve sekiz senede ödenecektir. Meselenin teknik ve malî safhasından sarfı nazar, şunu kemali memnuniyetle söyliyeyim ki, imzaladığımız mukavele İngiltere ile Türkiye arasında daha sıkı iktisadî bir teşriki mesainin başlangıcıdır.

ÇİÇEK . MEYVA . SEBZE . KÜMES

Kümeslerde folluklar nasıl olmalıdır?

Tavukların kümeslerde yumurtlamalarını temin zımnında, yapılacak folluklar, kümesin münasip bir mahallinde ve biribirlerini taciz etmiyecek bir şekilde olması lâzımdır. Tavukları herhalde folluklarda yumurtlatmalıdır. Follukları muntazam bulunmıyan kümeslerde tavuklar öteye beriye yumurtlarlar ki bu sahiplerinin zararınadır. Muntazam folluklarda yumurtlamağa alışmış cins tavuklar başka yerlerde katiyyen yumurtlıyamazlar, muntazam folluk ararlar.

Folluklar, muhtelif şekillerde yapılırlar.

En münasip ve muntazam folluklar, resmimizde görüldüğü tarzlarda yapılabilirler.. bu folluklar kümesin zemininde 50 - 60 santim yüksekliğinde, ön veya yan tarafı tavuğun gireceği kadar açık bulunması ve 30 - 35 santim murabbaında olması kâfidir. Follukların üst taraflarının kapalı olması, yalnız gireceği yerlerin 10 - 15 santim kadar yükseklikte kenarlı bulunması lâzımdır.

Folluklar tahtadan yapılır. Ancak tufeylâtın barınamıyacağı bir şekilde folluğun imtizaçlı bir şekilde yapılmış olması ve kabil olduğu takdirde yağlı boya ile boyanmış bulunması lâzımdır.

Sepet tarzında, söğüt dallarından yapılmış folluklar o kadar sıhhî değildir. Telden örülmüş sepet tarzındaki folluklar yıkanıp dezenfekte edilebileceği cihetle, daha muvafıktır.

Follukların yüksekte yapılması lâzımdır. Aksi takdirde yerde yapılan folluklardaki yumurtalar, tavuklar tarafından kolaylıkla kırılarak yenmek ihtimali vardır.

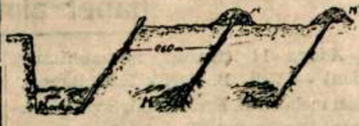
Bir kümeste, beher 4 - 5 tavuğa bir folluk yapılacak olursa kâfidir. Folluklara ince yumuşak ot konması ve bunun arasıra değiştirilmesi haşarelerin itlâfı maksadile de, pire tözü serpilmesi lâzımdır. Folluklarda behemehal yumurta bulundurmak şarttır. Yalnız mürur zamanla bozulacağı cihetle, folluklara konacak yumurtanın alçıdan yapılmış olması daha münasiptir.

Cins tavuklar besleyen meraklı tavuk sahipleri, her tavuktan alacağı yumurtanın adedini, miktarını bilmek, cins öğrenmek maksadile follukların otomatik olarak yani tavuk içerisine yumurtlamağa girince, kendiliğinden kapanan ve tavuğu içinde bir müddet bırakan folluklar da vardır ki bunlar diğerlerine nazaran daha ziyade tercih edilirler.

Bu suretle folluk içerisine kapanan tavuğun ayağındaki numaraya bakarak defteri mahsusuna kaydedilmek imkânı verilmiş olacağından bu gibi otomatik folluklar pek ziyade şayanı tavsiyedir.

BAĞCILIK:

Bağlarda çelik daldırma çubuklarının asmalardan kesilerek muhafazası ve köklendirilmesi

Asmalardan çubuklar, bu mevsimlerde alınabilir veya azamî şubat bidayetine kadar alınmış olması lâzımdır. Ondan sonra asmalara su yürümüş olacağından, çubuklar alınıp köklendirilemez; bununla beraber çubuklardaki toplu mevaddı gıdaiye sarfedilmiş, azalmış olur..

Daldırmalık çubuklar, 3 - 4 göz üzerinden, yani 40 - 50 santim tulünde katedilirler. Alt göz kabarcık, yumru yakininden kesilir. Çubuğun nihayet gözü de bir parça çubuk parçasile beraber kesilir.

Kesilen daldırmalık çubuklar demet yapılır, bunlar kuru, serin ve donlardan masun bir mahalde, çubuk boylarının yarısına kadar kum içerisine gömülerek muhafaza edilir ve ilkbaharda, mart veya nisan aylarında yerlerine dikilirler. Fakat, en iyisi, bunlar şekilde görüldüğü tarzda, evvelâ: Yastıklarda köklendirerek ondan sonra asıl yerlerine dikilirler.

Bu çukur yastıklar 50 - 60 santim mesafelerle yapılırlar ve çubuklar 20 şer santim aralıklarla yerlerine yatırılırlar ve bu suretle köklendirilirler. Açılan çukurlara çubuklar, şekilde görüldüğü gibi meyilli bir tarzda konur, yatırılır.

Çubuğun yukarıki gözü, toprak hizasından biraz yukarıda kalır. Çukur içerisine komposto ve toprak konur, bu suretle körpe kökler daha çabuk teşekkül etmekle beraber hazır gıda da bulmuş olurlar.. toprak sathındaki göz de, donlardan, kuraklıktan müteessir olmaması için çürümüş gübre ile karışık toprakla örtülür.

Yaz esnasında, bu yastıkların otları alınır, çapalanır, biraz da su verilirse fena olmaz.

Sonbaharda veya ertesi sene ilkbaharına kadar bu daldırma çubuklar köklenmiş olurlar, bu suretle çıkarılarak yerlerine dikilirler..

Kiraz ve vişne ağaçları nasıl yetiştirilir?

Hangi ağaçlar üzerine aşılanırlar?

Kiraz ve vişneler, diğer meyvalar kadar sevilen ve aranılan meyvalardandır. Hele vişnenin sarfiyatı diğerine nazaran daha çoktur.

Vişneden yapılan şurup, reçel ve pastalar cidden pek makbuldür. Vişne ile kiraz aynı familyanın öz kardeşleri mesabesindedir. Menşeleri birdir. Yalnız vişnelerin ekşi olması biribirlerinden tefrika medardır.

Kirazlar, âdi kiraz, kuş kirazı namile iki grupa ayrılırlar. Kuş kirazlarından tatlı kirazlar meydana gelmiştir. Son iki kirazın tesalübünden de vişneler hasıl olmuştur.

Kirazlar, kireci havi kuvvetli toprakları ve bayır yerleri severler. Eğer kiraz kuş kirazı üzerine aşılanmış ise kireçli toprakları sever, böyle kireçli topraklar için kirazı idris üzerine aşılamak lâzımdır.

Vişne ağaçları, cesamet itibarile, kiraz ağaçlarından daha küçüktür. Diğer meyva ağaçlarının yetişemediği topraklarda vişne ağacı muvaffakıyetle yetişir ve toprak hususunda o kadar müşkülpesend değildir. Kuruca ve kabili nüfuz topraklardan vişne ağacı hoşlanır. Kirazlar aşı ile üretilir, ağaçların diplerinden çıkan fışkınlar ile üretilmesi doğru değildir.

Büyük şekiller ve münbit topraklar için ehli kirazları, kuş kirazı üzerine aşılamalıdır. Çekirdekten yetişen ve nim yabani olan kiraz üzerine arzu edilen makbul kirazlar aşılanabilir. Kireçli, kumlu topraklar için kirazı idris üzerine aşılamalıdır. Kiraz ağaçlarını fazla budamaya gelmez, onun için kirazı büyük boyda bırakmalıdır.

Halbuki vişne ağacı kirazın tamamile aksinedir. Kirazın en maruf nevileri. 1 - Dalbastı kirazı meyvası büyük ve kırmızıdır. 2 - Meyvası siyah olan Amasyanın tabanı yarık kirazı da pek makbuldür.

Çorum vilâyetinin ak ve ala kirazı da enfestir, mayısda kemale gelir. İspartanın Dırağan ve Yallı kirazı da makbuldür. Afyonkarahisarı ve Tavşancının vişnesi de pek makbuldür. Meyvası koyu kırmızı yuvarlaktır. Şurub imalinde kullanılan en maruf vişneler bunlardır.

Evlerin veya apartımanların ön bahçeleri nasıl tanzim edilir?

Çiçek bahçelerinin tarh ve tanzimi, toprağının hazırlanması, bu mevsimde yapılacak işlerdendir.

Havalar müsaid gittikçe bu ameliyata başlanabilir. Bunun için de, bir bahçenin vüsatine göre, evvelâ: Yapılacak bahçenin muayyen bir plânı yapılır. Ondan sonra plân dahiline ekilecek çiçeklerin yerleri ve isimleri tesbit olunur. Çiçek, meyva ve sebze parsellerini ihtiva eden büyük bir bahçe plânını geçen haftaki nüshamızda dercetmiştik, şimdi de, yalnız apartımanların ön bahçelerine ait plânı dercediyoruz.

Plân dahiline ekilecek çiçekler mevsim çiçekleri olacaktır. Bu çiçekler hakkında sırası geldikçe, izahat verilecek ve yetiştirme tarzları yazılacaktır. Biz bu yazımızla, böyle zarif ve şık ve küçük bir bahçe plânı dahiline, bu mevsimde dikilecek çiçeklerin isimlerini dercedeceğiz. Plânın, orta göbek parselleri beş veya altı parçaya bölünebilir ve her parçaya renkleri muhtelif mevsim çiçekleri dikilirse pek hoş manzara arzederler.

Meselâ: Altı parçaya taksim edilirse: 1 numaraya siyah hercai menekşe, 2 numaraya beyaz hercai menekşe, 3 numaraya mavi hercai menekşe, 4 numaraya sarı hercai menekşe, 5 numaraya kırmızı renkte menekşe kenarlara da silen denilen yabani küçük karanfiller dikilir. Bununla beraber, göbeğin diğer aksamına, yanlarına, muhtelif renkte sümbül, lâle nerkis, Anamon, Prümula çuha çiçeği muhtelif renkte olan çiçekler dikilebilir ki: Bunlar bu mevsim çiçekleridir.. Yol kenarlarına, parsel kenarlarına şimşir, duvar diplerine bodur güller, sarmaşık köklerinin dikilmesi muvafıktır.

Parsellerin serbest kalan kısımlarına İngiliz veya Arap çiçekleri ekilirse, diğer çiçeklerin renklerini bir kat daha canlandırır.

Bahçenin münasip mahallerine yüksek boydaki süs ağaçlarından hanımeli, mor salkım, sarı, beyaz ibrişim akasyası Amber Paris dikmek muvafıktır.. dikilecek çiçeklerle süs ağaçlarının aded ve miktarı bittabi bahçenin vüsatine göre olacaktır.

OKUYUCULARIMIZIN SORGULARINA CEVAPLAR

Ortancalar ve limon saksıları

İstanbul Dr. Hamdi: Ortancaların tabiî renkleri açık penbe veya beyazdır. Diğer renkliler sunî olarak verilmiştir.

Meselâ : Nisan ayında koncalar görülünceye kadar, ortancaları, % 1, 1½ tipinde Alun d'amoniaque ile sulanır, bundan başka çiçeklerin köklerine % 10 nisbetinde karataş (Arguaz taşı) tozu, % 3 nisbetinde kibritiyeti hadid karıştırılarak yapılan mahlût çiçeklerin kökleri etrafına konur ve sulanırsa böyle bir toprakta ortancalar mavi çiçek açarlar.

Bundan başka, ortancalar tomurcuk açmazdan bir müddet evvel % 1 - 2 nisbetinde istenilen renkte analin boyalarile yapılmış mahlûllerle - çiçek açıncıya kadar - sulanırsa, çıkacak çiçekler boyanın rengini alır.

2 — Limon saksılarını bu ayda veya biraz daha sonra, içeriye ve + 10 derecei hararette ve mümkün mertebe ziyadar bir mahalle almanızı ve ilkbaharda tekrar dışarıya çıkarmanızı tavsiye ederiz.

Kışın çok seyrek su veriniz, fazla rutubet yaprakları sarartır ve çiçeklerini bilâhare döker, meyva vermez. Haziran ve temmuzdan itibaren 10 - 15 günde bir su veriniz. İlk suyu bolca ve gübre şerbetile beraber veriniz.

Toprağı 1/3 nisbetinde killi gireçli, 1/3 nisbetinde kumlu umuslu, 1/2 nisbetinde kırmızı toprak ve çürümüş gübre ile yapılmış toprak harmanı ile toprağını ilkbaharda değiştiriniz ve daha büyük bir saksıya naklediniz. Esnayi nakilde ince köklerin zedelenmemesine ve kısmen toprağile beraber nakledilmesine dikkat ediniz. Çiçekçilik hakkında yazılmış henüz bir eser yoktur.

Bahçe plânı

Şişli B. İmad: 28/11/936 tarihli nüshamızda intişar eden bahçe plânının mücessem şeklini neşrediyoruz. Geçen hafta yanlışlıkla başka bir klişe konmuştur. Bu şekil bahçe hakkında bir fikir verebilir.

(AKŞAM) ın ziraat mütehassısı

Okuyucularımızın süallerine cevap veriyor. Ancak yazacağınız mektubun zarfına adresten sonra «Ziraat muharriri için» kelimelerini ilâve ediniz.

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — **Bürhan Cahid MORKAYA**

Tefrika No. 50

Rejina otelinde ikisi için bir daire buldular.

Şermin, dağ oteline çıkmadan kasabada birçok alışverişler yaptı.

Kış sporları için lâzım şeylerin birini bile ihmal etmiyerek ve genç kadını da oradan oraya koşturarak hazırlandı. Dumanlı, karlı bir akşam üzeri dağa çıktılar.

Çam ormanları arasında birkaç otel, beş on villâdan ibaret olan Caux başlı başın bir âlemdi.

Dünyadan ayrılmış bir geniş kutup parçası gibi kardan ve tek tük çatıdan başka bir şey görülmeyen bu dağ yamaçlarında ski yapanların açtığı yoldan başka iz bulmak kabil değildi. İstasyondan pek uzak olmayan otele yürüyerek gittiler; genç kadın karıştığı bu âlemde uzak kaldığı hayatı tamamile unutmuş görünüyordu.

Şermin onu bir saniye yalnız bırakmadığı için düşünmeye bile vakit bulamıyordu. Otele gelince genç kızın banyo dairesine geçmesinden bulduğu fırsatla geniş pencerenin önündeki koltuğa gömülerek dışarısını seyre daldı.

Kar, kar, kar. Yamaçlarda tek tük göze çarpan küçük şaleler bile uzaktan yarı bellerine kadar kara gömülmüş görünüyor. Etrafın bir çam ormanı olduğu beyaz muslinler giydirilmiş cariyelere benziyen ağaçların tatlı bir ahenkle aşağı doğru inen dallarından belli. Ses yok. Bir kışla kadar büyük otelde sanki kimse yokmuş gibi.

Genç kadın bu sükûnetin tatlı bir akışla içine kadar işlediğini hissetti. Burada âdeta kendine tiksinti veren, titizlendiren kirden, pastan kurtulmuş, bu sert ve temiz hava ile yıkanmış gibi geliyordu.

Kaç yıldır kabuk içinde kıvranan bir fındık kurdu gibi olduğu yerde yaşamanın ve ayni insanların gittikçe bayağılaşan dedikoduları ile zehirlenmenin verdiği sersemlikten kurtulduğunu hissediyordu.

O ne hayattı yarabbi!.

En büyük heyecanı mühim bir filmi seyretmekten, en tatlı zevki Beyoğlu terzilerinin mevsim mevsim topladıkları Paris artığı elbise taklidlerini görmekten ibaret olan o hayatın bunlardan geri kalan kısmı tam bir kışla intizam ile yemek yemek ve mahalle dedikodusundan bir gömlek yukarı salon sohbetleri içinde yazdan kışı, kıştan yazı beklemekten başka bir şey miydi?.

Varlık içinde kendini insan gibi yaşamaktan mahrum etmenin en tabiî neticesi hayattan usanmaktı. Ve bu akibet yaşamasını bilmeyen her insana mukadderdi.

Genç kadın dudaklarında dünkü hayatının ifadesi gibi hazin bir tebessüm içinde dalmıştı.

Kulakları dibinde kamçı gibi çınlayan bir kahkaha ile başını çevirince Şermini karşısında buldu.

— Haydi bakalım abla, kalk, sen de bir soğuk duş yap. Aşağı ineceğiz.

Lâkırdısından bile tüyleri ürperdi:

— Soğuk duş mu?.

Genç kız onu omuzlarından tutup silker gibi salladı. Kelimeler ağzından mitralyöz mermisi gibi çıkıyordu:

— Tabiî, tabiî, tabiî!.

— Üşürüm.

— Bir şey olmazsın. Pek alışmadınsa ılık olsun. Dışarı çıkınca üşümemelisin!.

Apartımanında nadide bir tavus kuşu gibi mağrur ve nazlı, her hareketini bir kararla yapmağa alışan genç kadın bu mütemadiyen hareket eden, bir saniye yerinde duramayan «Şermin»in yavaş yavaş tesiri altına giriyordu.

Onu arkasından iterek duş altına sokan Şermin musluğu çevirince sert bir yağmur genç kadının üzerine boşanıverdi. Ellerini yüzüne kapayıp haykırmaktan başka bir şey yapamayan Nermin hanımefendi yavaş yavaş sesini kesti, şimdi sert, çevik hareketlerle ılık suyun altında ovunuyor, vücudüne masaj yapıyordu.

— Çok güzel vücudün var abla. Fakat.

— Ey, fakat.

— Hiç bakmamışsın!.

Genç kadın tatlı bir gururla sordu:

— Bakılırsa!.

— Mükemmel olur. Böyle düzgün vücudüm olsa neler yaparım neler.

— Neler yaparsın?.

Genç kız ellerile havada daireler çizerek muhayyel ufuklar gösterir gibi:

— Neler yapmam, dedi. Bir kere bütün yüzme müsabakalarına girerim. Sonra vücudümün güzel hatlarını gösterecek elbiseler giyerim.

— Senin vücudün fena mı. Bak fidan gibi boyun, geniş omuzların var.

Genç kız dudağını büktü:

— Bacaklarım iyi değil! Sonra kalçalarım düşük.

— Hiç değil!.

— Ben bilmez miyim. Bunlar hep hesapladır güzel abla. Vücudün alt kısmı üst kısımdan uzun olacak. Bu böyledir. Esthetique kaideleri böyle emrediyor. Benim kalçalarım on santim daha yukarıdan başlasaydı mesele yoktu. Bak sana.. ölçmeye bile lüzum yok. Besbelli.. bacakların vücudüne göre uzun. Kalçaların yukarıdn başlıyor. Hiç düşüklük yok. Sonra bacakların çok düzgün. Amma sonradan olmuş, yani senin ihmaline olmuş kusurları da var. Onları da söyliyeyim mi abla!.

— Elbette!.

— Bir kere karnın gevşemiş, sen de farkındasın ya.. âdeta eğilsen torba gibi sarkacak. Sonra omuzların düşük. Âdeta kanbur gibi yürüyorsun. Daha sonra kollarının yukarı kısımları, bacaklarının da alt kısımları biraz fazla yağlı.

Genç kadın endişesini belli etmemeye çalışarak gülüyordu:

— E, bunları düzeltmenin çaresi.

— Pek kolay. Ben olsam on beş günde tamamdır.

— Nasıl?.

—nç kız, bir lâstik top gibi sıçrayıp kollarını açarak cevap verdi:

(Arkası var)

Her gün bir hatıra...

Abdülhamidin arabasının önüne bir adam atıldı, bağırdı: Kestiler beni..

Operatör general Hazım en eski doktorlarımızdan biridir. Kendisi 1299 senesinden beri doktorluk etmektedir.

İhtiyar generalde ne hatıralar vardır, ne hatıralar... Fakat marifet eski operatörün bu hatıralarını deşebilmekte... İşte ben de bununla uğraşıyorum.. kendisine sordum:

— Sizin zamanınızda tıbbiyede mektep nazırı kimdi?.

— Meşhur Marko paşa...

— Marko paşa mı?.. Aman üstadım şu halk arasında dolaşan «derdini Marko paşaya anlat» sözünün nereden geldiğini, Marko paşanın hususiyetlerini anlatır mısınız?.

— Anlatayım... Marko paşa son derece sert, hiddetli bir adamdı. Fevkalâde kurnazdı. İşine gelmeyen şeyleri katiyen anlamamazlığa gelirdi. İşine gelenleri de gayet çabuk anlardı..

Meselâ biz ikinci sınıfta iken Tahsin adında bir arkadaşımız vardı. Zavallı çocuğun babası delirmiş. Timarhaneye koymuşlar... Tıbbiye nazırı olduğu için Tahsin, Marko paşadan iltimas istemek için kendisinin odasına girdi.

Hepimiz de kapıdan dinliyoruz. Marko paşa öyle iltimasda bulunmasını filân da sevmez.. Tahsin babasının vaziyetini anlattı, anlattı. Sözleri yarım saat sürdü. Yarım saat sonra Marko paşa:

— Anladım.. anladım.. dedi.. senin baban timarhanede.. anladım amma ne?.. Ne demek istiyorsun?.

Tahsin yeniden başladı. Anlattı. Anlattı. Anlattı. Sözünü bitirince Marko paşa:

— Anladım.. anladım amma.. ne söylüyorsun? Ne demek istiyorsun.. diye sorunca Tahsin:

— Bir şey demek istemiyorum.. diyerek dışarı fırladı..

Marko paşanın işine gelmeyen şeyleri böyle anlamaması pek meşhurdu. İşte bundan dolayı halk arasında: «Derdini Marko paşaya anlat..» sözü çıkmıştır.

— Halk arasında ismi pek meşhur olan «Marko paşa»nın en büyük hususiyeti ne idi?.

— O sertliğine, aksiliğine göre karısını fevkalâde sevmesi... Karısı öldüğü gün Marko paşanın teessürünü tasavvur edemezsiniz. O günü mektep âdeta tatil oldu. Hepimiz beyaz eldivenlerle cenazeye gittik.

— Sizin zamanınızda tıbbiyede en garip bulduğunuz şey nedir?.

1299 senesindenberi doktorluk eden operatör general Hâzım

— Teşrih dersleri için ölü bulmak hususunda çektiğimiz sıkıntılar... Ekseriya bize teşrih dersi için ölü vermezlerdi.. biz mektep için gizli, kaçamak cesed bulurduk.

Hattâ bir defasında bir softanın cesedini bulup teşrihaneye sokmuştuk. Birdenbire mektebin koridorlarında sesler işitildi:

— Arkadaşımızı isteriz..

Ve o zaman anladık ki, softalar tıbbiyeyi basmışlar.. arkadaşlarının cesedini alıp gittiler..

— Hayatınızda mesleğiniz yüzünden hiç bir felâket geçirdiniz mi?.

— Anlatayım... Gümüşsuyunda operatördüm.. Abdülhamidin zamanında... Beşiktaşın Ahmedefendi sokağında bir adamcağız üzüm yemiş.. lâkin bir üzüm tanesinin üstünde kocaman bir arı varmış. Günlerden ramazan.. adam da iftar ediyor.. o aç karınla farkında olmadan arı ağzına girmiş ve dilini sokmuş.. lâkin öyle bir sokma ki, tasavvur edemezsiniz.. dilin ucu küçük bir lâstik top gibi şişmiş. Ve bu şiş dil nefes borusunu tamamile kapamış.. kendisini bana getirdikleri zaman adam nefes alamamaktan tıkanacak gidecekti.

Baktım. Vaziyetin hiç tereddüde tahammülü yok.. hemen ameliyathaneye çektim. Derhal boğazını deldim.. nefes alabilmesi için buradan sunî bir delik yaptım.

Maksadım dilin şişi ininceye kadar «teneffüs» fiilini bu delik vasıtasile temin etmek.. nitekim nefes almağa başladığı dakikadan itibaren adamcağız rahat etti. Kendisine 15 gün sonra gelmesini söyledim. Bu anlattığım ameliyat ramazanın on ikisinde oluyor. Adam ramazanın on beşinde sokağa çıkıyor. Abdülhamid hırkai saadete giderken Tophane önünde bizim hasta padişahın arabsının önüne kendisini atıyor. Arabayı durduruyor, delik gırtlağını göstererek:

— Padişahım.. beni kestiler.. bakınız boğazımı deldiler... Burasından nefes alan insan olur mu? diye bağırıyor.

Padişah fena hiddetleniyor:

— Kim yaptı bunu? Kim deldi senin boğazını?. Bu ne rezalet?.

Hasta benim ismimi söylüyor... Tophane nazırı Said paşa gece yarısı geldi. Beni evimden aldı. Doğru saraya...

Boğazı delik zat da orada... Bana sordular:

— Günah değil mi bu adamcağıza.. ne diye deldin bunun gırtlağını..

Vaziyeti anlattım. Bunun basit bir ameliyat olduğunu, lâkin bu sayede adamın nefes almamaktan kurtularak sıhhatinin düzeldiğini söyledim.

Amma kim dinler?.. Padişah derhal öteki doktorları çağırtmış:

— Böyle bir şey olur mu olmaz mı? Bu adam keyfi için mi bu herifin boğazını delmiş?.. diye sordurtmuş.

Onlar da bunun basit bir ameliyat olduğunu izah etmişler...

Etmişler amma ben de 24 saat aşağı yukarı kapalı kaldım... Boğazı delik hastaya yüz lira verdiler. Hasta 15 gün sonra bir çalımla geldi. Müthiş bir gururlar, «seni mahvederim» gibi yüzüme bakarak:

— İyi et bakalım şu boğazımı.. kapat şu deliği.. artık dilim indi. Ağzımdan da nefes alırım.

Tedavisini yaptım. Bir şey kalmadı.. amma ben de bir hiç yüzünden mühim bir varta atlatmış oldum.

Operatör general Hazıma:

— Üstadım.. dedim. Bu senelerde apandisit modası malûm. Önüne gelen apandisit oluyor... Eskiden böyle apandisit modası yoktu değil mi?.

— Bir aralık çıktı. 324-325 senelerinde apandisit moda oldu. O seneler içinde gene apandistliler çoğalmıştı. Sonra bu salgın tavsadı. Fakat bugün gene çıktı.. — *H. F. Es*

Donanmamızın dün sabah saat sekizde limanımıza geldiğini yazmıştık. Yavuz zırhlısı Dolmabahçe önünde, diğer gemiler Heybeli açıklarında demirlemişlerdir. Yavuz akşam saat dörtte hareket etmiş ve Boğazda bir cevelân yaptıktan sonra Heybeliye gitmiştir.

Dün de yazdığımız gibi bahriyelilerimiz Cumhuriyet âbidesine çelenk koymuşlardır. Yukarıda bu çelenk koyma merasimi ve amiral Şükrü Okanın defteri imzalaması görünüyor.

VENEDİKLİ BAFFA

"Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 40

Eğri kalesi önünde nöbetler çalınıyor, şenlikler yapılıyordu. Asker kalenin gediklerini tamirle meşguldü

Macar tacı

1596, eylûl. Üçüncü Mehmedin otağı Eğri sahrasında kuruldu. İki gün dinlenildi. Siper kazmak, lâğım yapmak için ne lâzımsa hepsi hazırlandı. Hisarda iki kâfir beyi vardı: Biri Nemçe kralının akrabasından Nemçe Herseği, öbürü de bir Macar beyi idi.

Fakat Türklerde âdettir: Bir kaleyi kuşattıkları zaman evvelâ ahalisini islâma davet ederlerdi. Çünkü hazreti Ömer de böyle yapmıştı! Ve bunu Üçüncü Mehmede öğreten de, herhalde hoca Sadettin efendi idi. Kaleye gönderilen emrin «mefhumu» şöyle idi:

«Eğri içinde olan beyler ve sair ahali! Bilmiş olunuz ki şevketle azimetim Eğri fethidir. İmdi, evvelâ Allahütaalânın emri şerifi ile sizi dinimize davet ederiz. Eğer müslüman olursanız, size zararım dokunmayup haliniz üzre emval ve emlâkinizi kemakân tasarruf edüp âsude olun. Ve eğer dine gelmezseniz, kaleyi bırakup çıkup memleketlerinize gidesiz. Yohsa bu davetin birini kabul etmeyüp cenge mübaşeret ve bana ve askerime karşu top ve tüfek ve kumbara atarsanız, Allah ve Resulûllâh hakkiçün sizi katliâm edüp birinizi sağ komam. Bilmiş olasız.»

Emri kaleye yolladılar. Kaledekiler emri okudular. Emri getireni casustur diye zindana attılar. Tabiî mukavemet edeceklerdi. Fakat kaleyi kuşatan ordunun kuvvetinden haberleri yoktu. Sefer, Üçüncü Mehmedin cülûsunu müteakıb yapılıyordu. Kendilerine cülûs bahşışı verilen kapı kulları seksen binden fazla idi. Bu sefere elli binden fazlası iştirak eylemişti. Keza Rumeli ve Anadolu ve sair eyaletlerin akıncı, eşkinci ve Tatar askerile hizmetkârları da altmış binden ziyade idi.

Kaleye teslim teklifini götüren adamın zindana atılması Üçüncü Mehmedi kızdırdı. Derhal bütün asker siperlere girdi. Kalenin etrafına toplar kuruldu. Gece gündüz toplar atılmıya, lâğımlar patlatılmıya başlanıldı. Top gürültüleri yeri göğü inletiyordu. Eğri tepelerini kara bulutlar gibi barut dumanları kaplamıştı. Ne kadar insan telef oluyordu! Eğri kalesinden gülle ve fındık yağmur gibi yağıyordu. Fakat Türkler artık her şeyi göze almışlardı. Eğri kalesini behemehal alacaklardı. Öyle uğraşıyorlardı ki, düşmanın bütün ateşlerine karşı asla yüz çevirmiyorlardı. Lâla Mehmed paşa, Rumeli beylerbeyisi Hasan paşa mütemadiyen toplar atıyorlar, toprakları sürüyorlardı.

İki üç kere öyle lâğımlar atıldı ki, kale kökünden sarsıldı, etrafında geniş gedikler açıldı. Fakat yağmur o kadar yağıyordu ki, kalenin etrafı çamur deryası kesildi. Teşrinievvel. Soğuk bir hava. Seller dereler gibi. Türkler taşan sellere girmişler, her şeyi göze almışlardı. Toplarile açtıkları gediklere doğru atılıyorlardı.

Kale muhafızları, artık kurtuluş imkânı olmadığına katiyyen kani oldular. Eğri kalesini teslime karar verdiler. Beyzadelerinden bir kaçını siperlere, vüzeranın yanlarına gönderdiler. Eğrinin alındığından Baffanın oğlu haber bile alamamıştı. Yağmurlar altında çadırından dışarı çıkamıyordu. Karşısında Nemçe ve Macar beyzadelerini görünce, sevindi. Nihayet hepsi de birer birer:

— Bindiğim at ve kuşandığım kılıç hakkı için!

Diye yemin ettiler. Estergon muhasarasında Türkleri görmek için gelen «Civan Hersek zade» de bunların içinde idi. Lala Mehmed paşa kolunda bulunan Peçevî İbrahim efendi kendisini tanıdığı için onunla beraber bütün beyzadeleri İbrahim efendinin çadırına gönderdiler.

Artık Eğri kalesi önünde nöbetler çalınıyor, şenlikler yapılıyordu. Rumeli beylerbeyisi Hasan paşa, yeniçeri ağası, cebeci başı kaleye girdiler. Eğriyi zaptettiler. Serhad gazileri öyle coşkunlardı ki... Eğrililerin çıkmasını çadırlarında bekliyorlardı. Pazar. Yağmur hâlâ dinmemişti. Kaledeki kâfirleri bir menzil yere kadar iletmeğe sipahiler ağası memur oldu. Hepsi de evlerini barklarını bırakarak yurdlarından çıkacaklardı. Fakat canları emindi. Çadırlarda yorgun argın oturan yeniçeri halkı, Eğri kâfirlerinin çadırlar arasından geçmesine bile meydan vermediler. Üstlerini başlarını soymıya başladılar. Serhad askerlerile Tatarlar uzaktan bakıyorlardı. Hepsinin de Eğriliden bağrı yanıktı. Onlar Hatvan ahalisine neler yapmamışlardı! Yaptıkları zulümleri yanlarına bırakacaklar mıydı? Birden üştüler. Hepsini kılıçtan geçirdiler. Beş bin kâfir yağmurlar altında canla başla uğraşan Serhad gazilerinin önünde çamurlar içine serildi. Üçüncü Mehmedin eman kâğıdı kaleden çıkan beyzadelere hasredildi. Onlar da derhal Belgrada gönderildi.

Serhad gazilerinin gözü bir şey görmüyordu. Hatta zabitlerini bile dinlemiyorlardı. Eğrililerden, Kanunî devrindenberi, çekilen zulüm canlarına yetmişti. Yıllardanberi Serhad illerinde, Piştavlar ellerinde çökürlerle ırlanan varsağıların hazin nağmeleri yüreklerinde gurbet illerinde çektikleri ıztırabı inletmişti:

Yoktur sizinle viremiz
Eğrili gidi Eğrili

Onu kaç yıl Serhadlerin akan suları, çiçeklenen bayırları ve filizlenen ağaçları altında, daima gözleri Serhadde, için için inleyen eski gazilerin sözü, olduğu gibi çıkmıştı. İçleri biraz rahat etti...

Karaman beylerbeyisi Hızır paşa ile Szalnok ve Segedin beyleri Hatvan kalesini tamir için gönderildi. Bir taraftan da askerler kol kol Eğri kalesinin gediklerini tamirle meşgul oluyordu.

Üçüncü Mehmed, hoca Sadettin, veziri azam İbrahim paşa şevk ve neşe içinde idiler.

(Arkası var)

Tam Liste

Tayyare piyangosu çekildi

Bugünkü çekilişte kazanan numaraları dercediyoruz

10000

Lira kazanan numara

19435

500

Lira kazananlar

9092	4390	4850	6304	28882
38578	11341	26251	25617	5527
29800	32865	38788	106	

200 lira kazananlar

30369	3584	32802	26694	9865
24258	24295	19346	20944	23010
22997	32088	4406	15730	682
24412	15031	23628	25749	

100 lira kazananlar

6675	16387	18483	8474	11514
15558	35881	21653	2744	30153
38250	30968	13276	26367	31629
10221	23954	10064	37289	11268
20303	39912	20576	5514	4034
25560	6608	36821	38569	38174
29612	13417	21832	36307	34117
21959	29381	1333	13833	3009
7017	37073	17141	20385	37511
36534	4684			

50 lira kazananlar

4638	16998	10585	4545	5886
22423	16809	18612	16196	6859
21036	10902	2197	19176	14037
31237	10760	17002	12482	18077
1516	16361	27749	12805	29095
14754	900	2255	29136	19737
271	4895	18408	23651	4296
36113	17815	31568	1985	35768
36569	34951	16132	31198	4928
36662	6692	5408	39863	25749
30903	1955	31600	23404	5196
5088	4765	22886	33950	17326
34809	12129			
38406	37877	3510	23319	16449
12759	24819	36240	20479	6857
35155	18007	35639	191	17057
4968	12761	2962	15663	14676
32923	36570	5436	33373	19977
5151	36742	18442	28520	33466
5934	22586			
15877	8928	5109	3774	24211
2008	31841	30478	21538	9947
38733	17985	15288	1812	28684
16574	1637	30064	22618	11342
21815	18344	5921	19632	4699
8237	49526	3490	28525	36272
4301	24013	24802	16234	31407
11363	8187	214	94	32131
19342	14477	36258	6164	165
6333	31147	12376	157	16360
7622	2506	11658	31740	37399
20201	21130	21555	24439	33662
3626	26168	296	6278	13792
19433				

30 lira kazananlar

16739	4856	5697	25686	14184
10755	66	18811	15948	34717
1764	32856	11673	38634	17547
18027	25647	22337	524	6210
36611	11013	4822	741	20484
13109	19507	26304	6783	36744
23140	35839	28218	9660	36293
15674	9476	32943	37246	3804
38516	3104	24019	17996	39312
4887	29003	674	27750	28707
7250	39851	26462	8417	21643
25043	5902	4124	11729	26534
18293	25664	3091	9356	16804
30820	32090	14882	18245	25301
16815	21938	1380	25985	38557
35347	561	28177	33174	
9055	28559	36577	9902	6096
28590	5084	13045	23742	34429
38823	25113	13242	3332	21479
26314	2022	22023	9123	19892
19196	3848	30409	19774	8057
20882	33605	19220	37320	19758
27943	25571	37599	32130	12624
38682	30928	16331	29808	37791
12829	30781	26089	38367	7334
30798	28216	22185	1003	3809
28484	33122			
26374	7765	21211	14780	20913
37060	23139	8132	36927	10081

31610	34255	10135	31796	2562
8628	28392	31203	35744	11536
25183	21469	9431	14827	20113
24269	8634	11762	21373	38110
19976	38921	37594	34635	34761
24109	20762	16068	30162	30199
23426	3874	35670	24434	30669
35783	14622	23928	22198	37360
8350	2130	8027	3502	26616
33396	36637	35322	23666	11517
4069	1478	1333	6424	35916
22903	30859	20727	36360	26507
25602	14080	3485	14516	12653
38817	15964	24046	30341	33803
26167	9779	9735	11930	36937
11450	2137	38252	16072	24757
27569	33254	3293	9581	12053
6161				

20000 liralık büyük mükâfat

En son çekilen 20 bin liralık büyük mükâfatı aşağıdaki 40 numara kazanmıştır:

13997	24293	1360	18139	14702
32635	14742	33150	28125	12452
36671	30655	25316	23171	18038
853	23967	9816	32828	22171
28359	25997	13151	20741	28231
1009	1998	6903	18550	39957
18835	35987	28561	10337	32329
38482	22758	35816	10838	5475

10000 liralık mükâfat

En son çekilen 10 bin liralık mükâfatı da bu numara kazanmıştır:

32091

Yunanistanda

M. Metaksas mühim bir nutuk söyledi

Atina 11 (A.A.) — Başvekil M. Metaksas, dün öğleden sonra Palles sinemasının büyük salonunu hıncahınç doldurmuş olan üniversite ve mektepler talebesi müvacehesinde bir nutuk söylemiştir. Başvekilin nutku, şiddetle alkışlanmıştır.

Tiyatronun haricinde büyük bir halk kütlesi toplanmış idi, başvekil, gençlerin yeni Yunanistandaki rolü hakkındaki telkinlerinden bahsetmiş ve gençliğin tensikine aid programını izah eylemiştir.

Nutuk, birçok alkışlarla kesilmiştir.

Bu nutuk, bütün Yunanistanda radyo ile tamim edilmiştir.

Rumen kabinesi

Bulgar gazetelerine göre yeni bir kabine teşekkül edecek miş

Sofya 11 — Bulgar gazetelerinin Bükreşten aldıkları malûmata göre Rumen millî cephesinin şefi M. Vayda Voevod ile Mironesko'nun kral tarafından kabul edilmesine çok ehemmiyet verilmektedir.

Söylendiğine göre, Noel yortularına kadar Romanyada Vayda Voevod - Yorga - Mironesko parti liderlerinden müteşekkil yeni bir kabine teşkil edilecektir.

Vilhelm Gustlafu öldüren Yugoslavyalı talebenin muhakemesine başlandı

Kuar 11 (A.A.) — Evvelce de haber verildiği veçhile, Alman millî sosyalist partisinin İsviçredeki şefi Vilhelm Gustlofu öldüren Yugoslav talebesi David Frankfurterin muhakemesi, 9 kânunuevvel çarşamba günü Kuarda Grizon Kantonu mahkemesinde başlamıştır.

1851 tarihli Grizon ceza kanunu bu gibi cinayetler için müebbed kürek cezası derpiş etmektedir. Hafifletici ahval mevcut olduğu takdirde, bu ceza on beş seneye indirilebilebilir. Cinayet ânî bir karar teessürü altında yapılmışsa kanun altı seneden on beş seneye kadar kürek cezası derpiş etmektedir.

Katalonya yeni evrakı nakdiye çıkarıyor

Paris 11 (A.A.) — Katalonya hükûmeti, yirmi milyon pesetalık yeni evrakı nakdiye çıkarmaya karar vermiştir. Evrakı nakdiye, 2, 5 ve 10 pesetalık olacaktır. Bu yeni evrakı nakdiyenin tam olarak altın karşılığı vardır.

Ankara müddeiumumî muavinlerinden Kâmile işten el çektirildi

Bir şahsa karşı sarkıntılık ve tecavüzde bulunan iki şahıs hakkında tahkikat yapmak istiyen zabıta memurlarını vazife yapmaktan menettiği anlaşılan Ankara Cumhuriyet müddeiumumî muavilerinden Kâmile Adliye vekâletince işten el çektirilmiş ve hakkında tahkikata başlanmıştır.

En gülünç adam!

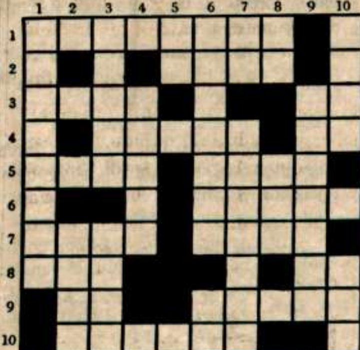
Karikatür müsabakamıza

İştirak etmek için 15 kuponlu karikatürü biriktirmiş olan karilerimiz biriktirdikleri 15 kuponla beraber okunaklı adreslerini ve 15 gülünç adam karikatürlerinden en çok hangisini gülünç buldularsa yalnız o karikatürü:

15 Birinci kânun 1936

Salı günü saat 17 ye kadar (Akşam gazetesinde karikatür müsabakası memurluğu) adresine göndermelidirler.

BULMACAMIZ

SOLDAN SAĞA:

1 — Kör sıçan (8)
2 — Pisi pisi (4))
3 — Odayı ısıtan (4) Uzak nidası (2)
4 — Delil (5) Zaman (2)
5 — Yapmak (4) Av köpeği (4)
6 — Nehir (5)
7 — Deniz rengi (4) Yorgunluk (4)
8 — Hükûmet «fransızca» (3) nida (2)
9 — Eser (2) Kızıl içki (5)
10 — Vazetmek (6)

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Kısa yol (8)
2 — Eli çabuk (4)
3 — Tahammül (5) Çiçeklik (4)
4 — Sinirli (5)
5 — Yama (2)
6 — İstanbulun ince uzun yangın kulesi (7) Spor nidası (2)
7 — Başına «C» koyun dede olsun (2) Saçları düzeltmek (7)
8 — Edat (2) Lâkin (3)
9 — Boğaziçi iskelelerinden biri (7)
10 — Âşikâr (4) Sevdalananlar yakar (3)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ:

Soldan sağa: 1 - Can, Lâf, Ne, 2 - Lâta, En, 3 - Din, Fer, Em, 4 - Lâk, 5 - Kin, Tecim, 6 - İn, Teker, 7 - Kaya, 8 - At, Kiriz, 9 - Caize, Ar, 10 - Daima.

Yukardan aşağı: 1 - Dakika, 2 - Ali, İnatçı, 3 - Nan, 4 - Takip, 5 - Lâf, Te, İz, 6 - Elek, Red, 7 - Ferace, 8 - Kiraz, 9 - Cam, 10 - Elma, Bira.

Son keşidede büyük ikramiyeyi kazananlar

Ne mi yapacağım? Askerliğimi bitirince hemen bir berber dükkânı açacağım ...„

Bu ayın en talili rakkamı 34,674 tür. Tayyare piyangosunun büyük ikramiyesi bu numaralı bilete isabet etmiştir.

40,000 lirayı kazannan 34,674 numaralı biletin bir parçası Taşkışlada 189 uncu alayda asker Mehmed Cemile çıkmıştır.

Dün kalabalık bir müjdeci kafilesi ile Mehmed Cemil bankadan deste deste paralarını almıştır.

Mehmed Cemil her para destesini büyük bir itina ile sayıyor, eksik olmamasına son derece dikkat ediyordu.

Mehmed Cemil bir yandan paralarını alırken bir yandan da muharririmizin suallerine cevap veriyordu.

— Aldığım pararlarla ne mi yapacağım? Ben mesleğine âşık bir berberim. Asker oluncaya kadar hayatım kalfalıkla geçti. Bütün emelim bir berber dükkânına sahip olmaktı. Şimdi askerden çıkar çıkmaz şöyle küçük bir dükkân yaptıracağım. Kübik amma.. üstünde de iki göz oda... Yukarıda yatacağım, sabahleyin aşağıda dükkânıma ineceğim..

En son sistem bir ondülâsyon makinesi alacağım.. bir tarafını da kadın işi için ayıracağım. Mavi boyalı, şık mobilyeler...

— Kaç yaşındasın?

— 21...

— Evlenmek filân aklından geçiyr mu? Şimdi paran da var..

Mehmed Cemil şöyle yüzüme bir baktı:

— İlâhi.. dedi.. ben o derece cahil miyim... Şimdilik niyetim dükkân açmak.. başka bir şey düşümüyorum.

— Dükkânın nerede olacak?

— Fatihte.. ben Fatihi çok severim. Fatihe âşığım...

— Parayı kazandığını duyunca çok sevindin mi?...

— Hayır.. bana müjdeciler geldi: «Burada Mehmed varmış, piyango kazanmış...» dediler. Benim de Mehmed adında bir arkadaşım vardır. Kendimin piyango kazandığım akltma gelmedi de o Mehmed kazandı sandım..

Müjdeciye:

— Evet.. dedim.. burada Mehmed var..

Beraber Mehmedi aramağa başladık. Müjdeciye:

— Benim de ismim Mehmed.. dedim.. sakın bu benim biletime çıkmasın...

Hemen cebimden biletimi çıkardım:

— Evet.. dediler. bu bilet.. şen kazandın ikramiyeyi... Sonra geldim aldım.

En büyük ikramiyeyi kazanan 34,674 numaralı biletin bir parçası da gene Ahmed isminde bir neferin elindedir.

Diğer taraftan Sarıyer postahanesi memurlarının da müştereken aldıkları bilete 40,000 lira çıkmıştır.

Sarıyer posta memurları büyük ikramiyeyi kazandıklarını işitince birbirlerine büyük bir ziyafet vermeği kararlaştırmışlardır.

Memurlar:

— Hepimiz talihli adamlarız.. bunun için müşterek biletimize ikramiye düşeceğine emindik.. diyorlar.

Bundan başka bu 40,000 lira kazanan 34,764 numaralı biletin bir parçasını dün İstanbuldan Samsunlu bay Enver adında biri kazanmıştır.

Samsunlu bay Enver dün «Nimet» gişesinden:

— Aman ben bugün Samsuna gidiyorum.. bana bir bilet veriniz..

Diyerek son dakikada 34,764 numaralı bileti almış ve vapura binmiştir. Henüz yolda bulunan Samsunlu bay Envere bir telgraf çekilmiştir. Bay Enver Samsuna gidince müjde telgrafını bulacaktır.

Diğer taraftan Adana felâketzedelerinden bay Abdürrahim adında bir zata da 15,000 lira çıkmıştır.

Son Adana felâketinde bay Abdürrahimin vaziyeti müşkülleşmişti. B. Abdürrahim parayı alır almaz hemen:

— Ailemin imdadına koşmalıyım..

Diyerek hazırlıklarını yapmıştır. Bay Abdürrahim bugün Adanaya, ailesinin imdadına gidecektir.

15,000 liralık ikramiyelerden biri de Fatma adında bir hizmetçi kıza çıkmıştır. Fatma hemen parayı almış ve:

— Artık ben evleniyorum.. diyerek nişanlısı bulunan bir sakanın evine gitmiştir.

Şeyfeddin suçunu itiraf etti

İç Erenköyünde geceleyin evinde bıçakla çenesinden ve başından yaralanarak öldürülen Hüsniye adındaki kadının kocası Seyfeddin tarafından öldürüldüğüne dair yeniden kuvvetli deliller elde edildiğini yazmıştık.

Aldığımız malûmata nazaran Seyfeddin son ifadesinde suçnu itiraf etmiş ve dün kendisi Üsküdar müddeiumumîliğine teslim edilmiştir.

Seyfeddinin bir para meselesinden karısını öldürdüğü söylenmektedir. Üsküdar adliyesi tahkikata devam ediyor.

İtalya kralı hasta

Roma 12 (Akşam) — İtalya kralı hafifçe rahatsızdır. Odasından dışarı çıkmamıştır.

Sohbet

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

şin boynunu vurup / kanını göle akıttılar.» Belki çirkin bir «image» değil, belki Ahmet Haşım'in: «Bir vurulmuş ilâhı andırıyor - Suda teskini zahm eden şu kamer» beyti kadar, hatta ondan daha güzel: ama yeri değil. (Nazım Hikmet'in bilhassa «Salkım söğüt» ve «Denize dönmek istiyorum» gibi zayıf manzumelerini seven «tab'ı şairane» sahibi zevat Destan'da en ziyade bu cici şeyden hoşlanacaklardır.)

Nazım Hikmet, nazmı gibi, mevzuuna, fikirlerine de hâkim. Sözlerinin gayet vazih olması bence bundan geliyor. Şüphesiz ki bu şairde bir «musiki» kuvveti var, manzumelerini birer symfonia haline getirmek istiyor ve buna ekseriya muvaffak oluyor; fakat kulağı gibi gözü de işliyor, anlatmak istediği şeyi görüyor ve gördüğü için de anlatabiliyor. Destan'ı okurken bir ses duymakla kalmıyoruz, gözlerimiz önünden mütemadi bir manzara ırmağı akıyor. Mevzuu kavramış, nereden başlayıp nereye gideceğini ve bundan çıkarmak istediği neticeyi daima biliyor, hep ona göre hareket ediyor. Bizde şairin bir mevzuu olması pek nadir tesadüf olunan şeylerdir; Tevfik Fikret'inkilerle Yahya Kemal'in «Açık deniz», «Ses» gibi birkaç manzumesi istisna edilirse türkçe manzumelerin muhtelif parçaları arasında bir insicam, bir sıra yoktur. Son beyti başa, ilk beyti ortaya alırsanız manada bir şey değişmez. Yani bizim manzumelerimizde mevzu yoktur. Nazım Hikmet şiirine mevzu ve fikir koymak istediği için şairliğini kabul ettirmekte güçlük çekti.

Şehy Bedreddin Destanı'nın, **bütün meziyetlerine rağmen, bence bir de büyük kusuru var: eksik. Şeyh Bedreddin ile Börklüce Mustafa'nın hayatlarının yalnız son yıllarını, «action» ve mağlûbiyet devresini gösteriyor. O adamlarının nasıl yetiştiklerini, düşüncelerinin teşekkülünü görmüyoruz; bunun için de kitabı okurken onların şahıslarına değil, ancak şairin tasvir ve anlatma kuvvetine alâka duyuyoruz. Nazım Hikmet, Destan'a bir birinci kısım yazarsa, güzel olan eserini mükemmelleştirmiş olur. Bunu hem fikirlerine, hem de kendi şahsına borçludur.**

Nurullah Ataç

Sekizinci Edvard bir yatla Ingiltereden hareket ediyor

Londra 11 (A.A.) — Kral Edvard, bugün ihtimal saat 22 de (Greenwich saati) Londrayı terketmeden evvel radyo ile bir nutuk söyliyecektir.

Bununla beraber kralın öğleden biraz sonra amirallığın halihazırda Portsmouth'da demirli bulunan Enchantress yatı ile ecnebi memleketlere gitmesi muhtemeldir. Bu takdirde kralın beyanatı ecnebi memleketlerden yapılacaktır.

SEKİZİNCİ EDVARD VE MİSİS SİMPSON

Kral Edvardın Misis Simpson ile nasıl tanıştıkları hakkında son gelen İngiliz gazeteleri şu malûmatı veriyorlar:

Bundan on altı sene evvel Misis Sipmson daha ilk kocası Mister Spenser ile evli iken sekizinci Edvard prens Dögal olarak Amerikayı ziyaret etmişti. Edvard Corenads'da verilen bir baloya gittiği akşam Misis Simpson da kocasile beraber bu baloda bulunuyordu. Fakat burada hiç bir tanışma olmadı.

Kral Edvard Misis Simpson ile ilk defa olarak bundan on sene evvel tanışmıştır. Bu sempatik kadın ilk kocasından ayrılıp Mister Simpson ile evlendikten sonra Londrada oturmaya başlamış ve bütün Londra sosyetesine kendisini çok sevdirmişti. O kadar ki, yeni ahbapları 1926 da kendisini saraya takdim ettiler

Bir müddet sonra madam Simpson kocasından ayrıldı. Mahkeme kadının lehine olarak talâk kararı verdi. Madam Simpson saraydaki ziyafetlerde bulunuyordu. Geçen yaz kral Akdenizde seyahate çıktığı zaman refakatinde bulunanlar arasında madam Simpson da vardı.

Sekizinci Edvardın madam Simpsona büyük bir alâka ile bağlı olduğu şüphesizdi. Hattâ bazı kimseler Misis Simpson ile tanışmadan evvel kral nazarı dikkati celbedecek kadar neşesiz ve mütemadî bir can sıkıntısı içinde olduğu halde Misis Simpson ile tanıştıktan sonra neşesinin avdet ettiğini ve hiç bir şeye sinirlenmediğini farketmişlerdi. Misis Simpson kralı meşgul etmenin ve can sıkıntısını dagıtmanın sırrını bulmuştu.

Kral ile Misis Simpson arasındaki alâkayı yakından takip etmiş olanların söylediğine göre, Misis Simpson birçok ciddî meselelerin tedkikine kralı teşvik etmiş ve kralın sempatisini bu yüzden kazanmıştır.

Madam Simpsonun muhtelif resimleri

Bundan başka kral Edvarda bahçe merakını aşılayan Misis Simpsondur. Hafta sonlarını Fort-Belvederde geçirmeyi itiyad etmiş olan kralın beraberinde her zaman Misis Simpson da bulunur, saatlerce bahçıvanlara nezaret ederler, hattâ bazan bizzat toprakla uğraşırlardı.

ESKİ BİR VAKA

Sekizinci Edvardın Misis Simpsonla evlenmesi hadisesi İngiliz krallar tarihinde ilk tesadüf edilmiş bir vaka değildir. Buna benzer br vaka da dördüncü Jorj zamanında olmuştur.

Dördüncü Jorj yirmi bir yaşında iken kendisinden altı yaş büyük olan madam Ann Fitzherbert isminde dul bir kadına âşık olmuştu.

Kadının kraliçe olmasına dul ve avamdan olmasından başka büyük bir mahzur daha vardı: Misis Ann katolikti. İngiliz kanunu esasîsi bir kralın dul ve avamdan bir kadınla evlenemiyeceğini doğrudan doğruya tasrih etmemekle beraber katolik bir kadınla izdivacını açıkça menediyordu.

Fakat bu memnuniyete rağmen kral iki sene sonra bu kadınla gizlice evlenmişti. Kadın 1837 de öldü. Ölmeden evvel İngiliz bankasına tevdi etmiş olduğu mühürlü bir zarf 1905 senesinde açıldığı zaman kral Jorjla Ann arasındaki izdivacın resmî vesikası da meydana çıktı.

Avam kamarasında dört mühim hadise oldu

Amele fırkası reisi krallığın daha sadeleştirilmesi lüzumundan bahsetti

Bazı mebuslar da cumhuriyet lehinde beyanatta bulundular, gürültüler oldu

Londra 11 (A.A.) — Lordlar kamarası ile Avam kamarası, feragat kanunu projesini kabul için bu sabah toplanmışlardır.

Kanun lâyihasını ikinci defa okunmak üzere tevdi eden M. Baldvin, bir iki kelime ile izahat verdikten sonra parlâmentoca bir kanun yapılmasının zarurî olduğunu, çünkü 1701 kanununun feragat veya feragat dolayısiyle veraset hakkında hiç bir hükmü ihtiva etmemekte bulunduğunu beyan etmiştir.

Amele fırkası reisi M. Attle, fırkasının kanun lâyihasına müzaharet etmek ve kral Edvardın tarihin bu faslının mümkün olduğu kadar kısa bir müddet içinde kapatılması arzusunu yerine getirmek istemekte olduğunu söylemiş - tir. Hatip, demiştir ki:

Esaslı ekonomi meseleleriyle iştigal etmekteyiz. Krallığa ve cumhuriyet sistemine müteallik mücerred münakaşalarla kaybedecek vaktimiz yoktur. Bu demokrat memlekette hâkim olan en esaslı unsur, milletin iradesidir, arzu ediyoruz ki, millet, imkân hasıl olur olmaz, hemen milletin hayat şartlarına, dünyanın ve sulhün vaziyetine müteallik bulunan meselelere rücu etsin. (Alkışlar)

Yeni veliahd prenses Elisabet ve kardeşi prenses Margaret

M. Atlle, ilâveten demiştir ki:

Bayağı müdahenekârlıklarla meşrtî hükümdarlığa pek ziyade halel iras edilmiş olduğu mütaleasındayım. Serveti temsil eden menfaatler ve sınıf imtiyazları, krallığın başına gayri hakikî bir hâle geçirmek ve krallığa karşı sahte bir hürmet icad etmek için ne yapmak mümkün ise yapmışlardır. Halbuki bu kabil işler, vaziyetin şeniyetlerini büsbütün karanlıkta bırakmadan başka bir işe yaramaz.

Ben şu fikirdeyim ki, sarayın ve kralın yakınındakilerin artık pek eskimiş olan merasimlerinin devamı ve kralın etrafında dar ve imtiyazlı bir sınıfa mensup insanlardan olması hükümdarın vazifesini işkâl etmiş ve bazı anlarda onu güzel niyetlerinden vaz geçirmiştir. Yeni bir başlangıca şahid olacağımızı ümid ederim. Şayed bu asırda meşrutî hükûmetin yaşaması arzu ediliyorsa bu başlangıç zarurîdir.

M. Attle, nutkuna şu suretle netice vermiştir:

Krallığın, büyük Britanya camiasının ve bu memleketin menfaatleri namına krallığın çok daha ziyade sadeleştirilmesi lâzım gelmekte olduğu mütaleasındayız. Fikrimce böyle bir sadelik millet ile krallığı her zamandan ziyade sıkı surette yekdiğerine yaklaştıracaktır. (Alkışlar).

M. Singlair, bundan sonra fırkasının kanun lâyihasına müzaharet edeceği vadinde bulunmuştur.

Müteakiben M. Maxton ayağa kalkmış ve kamaranın kanun lâyihasını ikinci defa olarak okumaktan imtina etmesini, çünkü bu lâyihanın bir takım ahval ve şeraitin mahsulü olduğunu ve bu ahval ve şeraitin sulhün ve milletin saadet ve refahının cumhuriyet nevinden daha müessir ve millet ile daha ziyade temas halinde ve milletin iradesine karşı daha mesul bir mevkide bulunacak herhangi bir hükûmet şekline muhtaç olduğu bu asırda irsî krallığın bu memleket için, büyük Britanya camiası için bir tehlike teşkil ettiğini açıkça göstermiş bulunduğunu söylemiştir.

Maxtonun tadil teklifi, 5 reye karşı 403 reyle reddedilmiş ve kanun lâyihası ikinci defa okunmasını müteakip reye konulmaksızın kabul olunmuştur.

CUMHURİYET İSTİYENLER

Londra 11 (A.A.) — Dün akşam Avam kamarasının celsesi tekrar açıldığı zaman dört mühim hâdise olmuştur.

Bu hâdiselere müstakil amele fırkası lideri M. Maxton'un amele fırkasına mensup M. Wedgwood'un komünist M. Gallacher'in ve müstakil amele fırkası mensuplarından M. Buchanan'ın söylemiş oldukları nutuklar sebebiyet vermiştir.

M. Maxton, beyanatında son hâdiselerin krallığın İngiltereye bu asırlarda uygun gelmemekte ve büyük Britanyanın cumhuriyet istemekte olduğunu isbat eylemekte bulunduğunu söylemiştir.

M. Maxton, feragatnamenin milletin ve imparatorluğun cumhuriyet istemekte olduğu şeklinde tadil edilmesi hakkında bir takrir vermiştir.

M. Wedgwood, hükûmeti kralı tahtından feragata icbar etmiş olmakla ittiham eylemiştir.

Bu beyanatlar, birçok mebus sıralarında şiddetli protestoları davet etmiştir. Fakat gürültü M. Gallacherin madam Simpson hakkında bazı bedhahane imalarda bulunduğu ve kralın methü senasında bulunanların kâfesinin mürai olduklarını söylediği zaman, azamî haddini bulmuştur.

Başvekil, bundan sonra feragatnameyi okumuş ve Avam kamarası içtimaını tatil etmiştir.

Feragat kanunu kabul edildi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

SARAY ÖNÜNDE TOPLANAN HALK

Londra 11 (A.A.) — Dün akşam halk kütleleri, Buckingham sarayı ile Marlborough-House ve York House'un önün toplanmış idi. Hiç bir hâdise olmamıştır.

Halk, defaat ile kral Edvardı ve valde kraliçe Mary'yi selâmlamışlardır.

Dük d'York, akşam yemeğini kral Edvard ile birlikte Fort-Belvederede yemiştir.

TAHTA VERASET HAKKI

Londra 11 (A.A.) — Avam kamarası bu sabah, Kralın tahttan feragatı beyannamesini mer'î kılacak kanun projesini tasvip etmek üzere toplanmıştır.

M. Baldvin, bu kanun projesinde dük de York kralı istihlâf eyliyeceğinin tasrih edilmiş olduğunu bilmdirmiş ve parlâmentonun böyle bir karar alması lüzumunu tebarüz ettirmiştir. Zira tahta vebunun neticesinde tahta culûs hakkında hiçbir kayıt mevcud bulunmamaktadır. M. Baldvin, gerek majeste için gerek evlâd ve ahfadı için tahta veraset hakkını nez'eden bir hüküm ilâvesi icab eylediğini de bildirmiştir.

PARLÂMENTO BUGÜN TOPLANACAK

Londra 11 (A.A.) — İçtimaların tatili takririnden sonra M. Baldvin yeni kralın beyannamesini tasvip için yarın bir iclâs konseyinin toplanacağını beyan etmiştir.

M. Baldvin, bundan sonra Avam kamarasının yarın öğleden sonra yeni krala sedakat yemini etmek üzere toplanacağını ve müteakiben pazartesiye kadar içtimaını tatil edeceğini de bildirmiştir.

Pazartesi günü M. Baldvin, Avam kamarasına yeni kralın beyannamesini getirecek ve bir cevabî ariza teklif edecektir.

M. Baldvin, eldeki işler tasfiye edildiği takdirde Avam kamrasının bu ayın 18 inde Noel tatillerine başlayacağını söylemiştir.

İNGİLİZ GAZETELERİ NE YAZIYORLAR

Londra 11 (A.A.) — Bu sabah çıkan bütün gazeteler başmakalelerinde kral Edvardın şahsına karşı derin sempati hisleri taşımakta ve yeni kralı hararetle selâmlamaktadırlar. Gazeteler son hadisenin İngiliz kraliyet müessesesini hiç bir şekilde sarsmamış olduğunu kaydetmektedirler.

Daily Telgraf gazetesi, İngiliz kanunu esasîsinin bir an bile tehlike geçirmemiş olduğunu, bunun da kral Edvardın lehine bir hareket olarak kaydedilmesi lâzım geldiğini yazarak diyor ki:

«Tacın tamamiyeti ihlâl edilmemiştir.»

Morning Post gazetesi, İngiliz milleti ve imparatorluğuna vurulmuş olan darbeyi gizlemenin lüzumsuz bir şey olacağını yazmaktadır.

Gazete, bu çok nazik zamanlarda vazifesini mükemmel bir surette ifa eden başbakan Baldvini medhetmektedir.

Dail Mail, kralın ısrarlarını ve arzularını yerine getirmeye kudretli olmadığını gören İngiliz milletinin derin inkisar hayallerini hiç bir şeyin izale edemiyeceğini yazmaktadır.

ALMAN GAZETELERİNİN NEŞRİYATI

Berlin 11 (A.A.) — Gazeteler kral Edvardın tahttan ferağatini iri harflerle ilân ve bu meseleye büyük bir ehemmiyet atfetmektedirler.

Volkisher Beobahter gazetesi ezcümle diyor ki:

Şimdi İngiliz milleti yeni İngiliz neslinin hayat anlayışına ve mefküresine mükemmel bir şekilde uygun olan bir kral kaybetmektedir.

FRANSIZ GAZETELERİNİN NEVRİYATI

Paris 11 (A.A.) — Fransız gazeteleri umumiyetle kralın tahttan ferağatini günün en mühim hadisesi olarak telâkki ediyorlar.

Kral ile kabine arasındaki ihtilâfları mevzuu bahseden Matin gazetesi İngiltere imparatorluğunun tehlikeli olabilecek bir buhranın daha büyümüş olarak çıtığını yazmaktadır.

Heyecan veren bir mülâkat

Bu gidişe göre Millî kümeye hangi takımlar hangi derece ile girebilecek?

Futbol işlerimizde senelerce mühim hizmeti görülmüş bir zatın çok dikkate değer düşünceleri

Büyük ve tanınmış klüplerimizden birisini birçok seneler idare etmiş, memleketimizde futbol hayatının genişlemesine ve beynelmilel futbol temaslarımızın teminine mühim yardımda bulunmuş bir arkadaşımızdan İstanbulun son futbol vaziyeti ve millî kümeye doğru alınan neticeler hakkında ne düşündüğünü sorduk.

Bugünkü manzaraya bakarak gördüğü dikkate değer perspectifleri şöyle tasvir etti:

— Millî küme teşebbüsü memleketimizde futbolü ileriletme yolunda atılmış en ciddî adım sayılmak lâzım gelir. Teşebbüsün ehemmiyeti evvelâ şu veya bu sebep ve tesirlerle ayni kümeye girmiş takımları kuvvetlerinin sevkedeceği kategorilere ayırmasından ileri gelir. Bu suretle, aksak futbolümüzün muvazenesi kurulmak imkânı elde edilecektir ki, mühim bir kazançtır.

İkinci büyük kazanç, ilk defa olarak millî küme ile millî takıma bir kaynak temin edilmiş olmasıdır. Millî kümeye ayrılacak takımlar maçlarında görülecek oyuncular millî takımı yapmak vazifesini üzerine yüklenmiş olanların güç işlerini kolaylaştıracaktır ve şüphe yok ki, ekseriyeti bir sınıfa sokulamıyacak oyuncular kalabalığı arasında bir millî takım seçmek vaziyetinin pek tabiî olan yanlış ve isabetsiz seçmelerine imkân kalmıyacaktır. Binaenaleyh millî kümenin vücude gelmesile daha şimdiden millî takımın bundan evvelki şekline nazaran mutlaka daha kuvvetli olacağına hükmedilebilir.

— Maçlara nazaran millî kümeye hangi takımların ayrılacağını tahmin ediyorsunuz?.

— Futbolde talihin ve tesadüfün ve oynayan takımlara aid şeraitin tesirlerini inkâr edemeyiz. Buna rağmen, bugünkü neticelere ve mevcud takımların zâaf ve kuvvet seyirlerine istinad ettirilecek bir ihtimalî hesap ile muhakeme yürüterek İstanbuldan Fenerbahçe, Güneş, Galatasaray ve Vefanın millî kümeye girebilecekleri kuvvetle tahmin olunabilir.

— Nasıl? Beşiktaşın giremiyeceğini mi zannediyorsunuz?.

— Müsaadenizle öyle zannediyorum. Çünkü zaman zaman parlak vaziyetler gösteren Beşiktaş klübü aldığı neticeler bakımından bir sürpriz klüp, yani hangi gün hangi takımla çıkacağı gayri malûm, bazan iyi sanılan bir takımla fena, bazan fena sanılan bir takımla iyi netice alan bir klüp halindedir. Binaenaleyh, onun bir maçtan galip veya mağlûp çıkması kendisinden çok oynayacağı takımın kuvvet ve zâafı meselesi olarak mütalea edilmek lâzım gelir. Biraz kuvvetli bir takım karşısında kazanamıyacaklarını anlıyarak oyunu sert bir hale sokmak temayülleri de bu ifademin bir delilidir.

Şimdi bu takımın aldığı neticelere bakalım: Beş maç yapmış, üçünü kazanmış, birini kaybetmiş, daha geçen hafta İstanbulspor gibi binnisbe zayıf bir takımla berabere kalmış ve minhayselmecmu on iki puan almıştır. Karşılaşacağı Güneşten sarfınazar bilhassa Vefa, hattâ Beykoz ve hattâ ve hattâ Topkapı dahi Beşiktaş için tehlikeli olabilirler. Yani bugün kimse çıkıp da İstanbulsporla berabere kalan Beşiktaş Vefayı, hattâ Beykozu yener diye bir iddia ortaya atamaz. Bana kalırsa Beşiktaş bu takımlardan Güneşe yenileceği gibi Vefaya da yenilir ve Beykozla Topkapıdan ikisinden birisine yenilmese bile mutlaka berabere kalır.

Bu takdirde 12 puanı olan Beşiktaş:

	Yekûn
	12
Güneşe yenilerek	1
Vefaya yenilerek	1
Beykozla Topkapıdan birini yenip diğerile berabere kalmak gibi azamî bir ihtimalle	5
Tabiî Hilâli yenerek	3
Farzedelim ki Eyübü de yenerek	3
	puan 25

yirmi beş puan alabilir.

Vefaya gelince, altı maçta 13 puan alan bu takım en tehlikeli maçlarını savurmuştur. Karşılaşacağı takımlardan Beykozu, Beşiktaşı, Süleymaniyeyi, Anadoluyu yenmesi çok muhtemeldir. 13 puanı olan bu takım bu suretle Galatasaray maçına 25 puanla çıkar. Vefanın Galatasaraya - o da malûm değil ya!- yenildiğini farzetsek Beşiktaşa gene üstün puan farkile millî kümeye dördüncü olarak girmesi kuvvetli ihtimal dahilindedir.

— İnsanı heyecana düşürecek tahminlerde bulunuyorsunuz. O halde millî kümenin birinci, ikinci ve üçüncüsile Fenerbahçe, Galatasaray ve Güneş hakkındaki tahminlerinizi de söyleyiniz.

— Benim gördüğüm şudur ki, Fenerbahçe birinci, Güneş ikinci ve Galatasaray üçüncü geleceklerdir. Çünkü Galatasaray bugün zayıf bir haldedir. Ne Fenerbahçe ile ne de Güneşle karşılaşmalarında iyi netice almasına aklen imkân yoktur. Gene çünkü Fenerbahçe on senedenberi oynayan kuvvetli müdafaa ve muhacim hatlarına malik bulunan tecrübeli, bilhassa taraftarı çok kalabalık bir takım halinde olduğu için müdafaa hattında bir, muhacim hattında da bir ki, ceman iki klâs oyuncusu kalmış olan Galatasaraya büyük farkla galip gelmesi lâzımdır. Fenerbahçenin kıvrak muhacim hattı Galatasarayın delik deşik manzara gösteren hatları içinden akıp geçerek, hattâ hiç beklenmeyen rekorlar bile tesis edebilir.

Güneşe gelince, bence ve aldığı neticelere göre, Fenerbahçeye yakın kuvvet haline gelmiştir. O derece ki, Fenerbahçe ile Güneş arasında yapılacak bir maçın neticesi dahi ulu orta kestirilip atılamaz. Çünkü sözümün başında da işaret ettiğim gibi talihe ve takımların günlük şeraitine de pay ayırmak lâzımdır. Fenerbahçenin mücerrep oyunculara, takım bakımından umumî ahenge, büyük bir popülariteye ve bunların verdiği yüksek bir kuvvei maneviyeye istinad ederek yapacağı maçlarda bugün için kendisine en lâyık rakip, Güneş takımı olabilir. Güneşin Sefa, Faruk ve Reşattan mürekkep ilk müdafaa müsellesi Fenerbahçenin Hüsam, Yaşar ve Fazıldan mürekkep ilk müdafaa müsellesinden sonra gelen en iyi bir defans hattıdır.

Güneşin muavin hattı fevkalâde olmamakla beraber alelâde de değildir. Hücum hattına gelince bazı oyuncuları formlarında olmamakla beraber cenahları itibarile Fenerbahçeden eksik, fakat üç ortası itibarile, belki Fenerbahçeden de kuvvetlidir. Az zamanda bu vaziyete gelmiş bir takımın tıpkı Fenerbahçe gibi ecnebi takımlar karşısında iyi netice almaktan mütevellid bir popülarite ananesi de başlamaktadır. Bu bakımdan bence bu iki takımın yakın bir istikbalde bize gösterecekleri maçları ve bu iki takımdan terkip edilecek muhtelitlerin ecnebilerle yapacakları temaslar en zevkle seyredeceğimiz maçlar olacaktır. Fenerbahçelilerin tâ ilk gündenberi Güneşe karşı tuttukları dostça, kardeşce teşvik edici hattı hareketinin memleket futbolü bakımından ne kadar doğru olduğu işte o zaman daha iyi anlaşılacaktır.

***

Beni bile heyecana düşüren bu mülâkatı kiminle yaptığımı lig maçları bittiği gün sevgili okuyucularıma bildireceğim.

Sadun Galip

Turnua müsabakaları

Karar değişti. kulüpler kendi takımlarile girecekler

Ankara 11 (Telefon) — Büyük stadın küşad resmi dolayısile, Galatasaray, Fenerbahçe, Altınordu ve Ankara şampiyonu Ankaragücünün iştirakile bayramda yapılacak turnua hakkında genel merkez bir karar vermişti. Bu karara göre turnuaya girecek klüpler kendi bölgeleri dahilinde diğer klüplerden takımlarını takviye edebileceklerdi.

Fenerbahçelilerin itirazı üzerine genel merkez bu kararı kaldırmış ve bütün klüplerin kendi takımları ile müsabaklara girmesini karar altına alarak bu klüplere bildirmiştir.

Kış sporları başlıyor

Dağcılık klübünün Uludağ seyahati

Ulu dağ tepeleri artık karla örtülmüş bulunuyor. Bu, kış sporları meraklılarına, tabiatın ilk faaliyet müjdesidir.

İstanbulda kış sporlarile meşgul yegâne klüp sayabileceğimiz Dağcılık klübü bu müjdeyi alır almaz, Ulu dağa bir sporcu kafilesi göndermeğe karar vermiştir.

Kafile sekizi kadın, yirmi ikisi erkek olmak üzere otuz kayakçıdan teşkil edilmiştir. Bu otuz sporcu, kaptanları Hikmet Üstündağın reisliği altında yarın Bursaya hareket edecekler ve Ulu dağda on beş gün kalarak kış sporları, kayakçılık tatbikatı yapacaklardır.

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme iktibas hakkımahfuzdur.
Tefrika No. 795

Makedonyada Bulgarlardan sonra Ulahlar arasında da millî fikirler uyanmağa başlamıştı

Yolundaki ilkaatı da Rus sefaretinin teşebbüslerine inzimam etti. Nihayet 1870 de İstanbul Bulgar eksarhhanesinin teşekkülüne irade çıktı. Şarkî Rumelinin Bulgaristanla birleşmesinden sonra Bulgar eksarhhanesi prensin idaresindeki Bulgarlarla Osmanlı idaresinde kalmış Bulgarlar arasında bir ittisâl merkezi oldu.

Bulgar prensliğinin teşekkülünden sonra Bulgarlar millî proğramlarının başına Ayastafanos muahedesi Bulgaristanını - büyük Bulgaristanı - vücude getirmeği geçirmişlerdi.

Bulgaristan Bulgarları şarkî Rumeliyi ilhaktan sonra Makedonyadaki Bulgarları da Osmanlı idaresinden kurtarıp kendilerile birleştirmek istediler.

Bu emel Türkler ve Arnavutlarla beraber Yunanlıların, Sırpların hatta Rumenlerin Bulgarlar aleyhine hareketlerini intac etti.

İşte Makedonya meselesi bundan çıktı.

Bütün Bulgarlar patrikhaneden ayrılma hareketinde birleşmiş değillerdi. Makedonya Bulgarları çoğu «Ekzarşist» yani Eksarh tarafına iltihak edenler ve az miktarı «Patiryarşist» yani Rum patriğini doğrudan doğruya ruhanî reisi tanımakta devam edenler olmak üzere ikiye ayrılmışlardı.

Ekzarşistler Bulgaristanda ve şarkî Rumelideki Bulgarlarla emellerini tevhid eylemişlerdi.

Bulgar dilini muhafaza eden Patriyarşistler dinî bir muhafazakârlık içinde yaşıyorlardı; Bulgar komiteleri meydana çıktıktan sonra bu vaziyet onları hükûmetin tazyiklerinden vareste bırakıyordu. Ancak bunlar patrikhane hesabına Ekzarşist Bulgarlarla açık ve kanlı bir mücadeleye girişecek kanaat ve kudrette de değillerdi. Bulgaristan prensi Ferdinand (Bulgaristana Ayastafanos muahedesinin hududları!) diye çırpınan Bulgarlara kendisini bu fikir ve emelin sarsılmaz bir muakkıbı gibi gösteriyordu.

O bu emele bir gün vasıl olacağına hakikaten kani idi. Ancak bunun için sebat, inad derecesinde sebat ile fırsat gözetmek, meyva olgun hale gelince açılan kucağa düşmesi için ağacı hafifçe sarsmak kifayet edecek zamana kadar beklemek fikrinde idi. Teenniyi bunun için ihtiyar ediyordu. Prens Ferdinand Bulgaristanın Balkanlarda, şark meselesinde rolünün ehemmiyetini pek iyi takdir etmişti. Politikasına da buna göre cereyan veriyordu.

Önce Bulgaristan Avrupalılarla iyi geçinmeli, herkese sulhu tehlikeye düşürmek iktidarında iken bunu yapmak istemiyor gibi görünerek âkılâne hareketinin mükâfatını bekler bir tavır almalıydı. Bu mükâfat, tabiî, kendi lehine Makedonyada Osmanlı hâkimiyetine nihayet verilmek suretinde tecelli edecekti.

O umumî siyaset hareketleri arasında her yeni durumdan Bulgaristan hesabına Ayastafanos muahedesinin hükmünü elde etmek yolunda bir adım ileri gitmek suretile istifade arardı. Gözlerini manometresine dikmiş bir makinist gibi siyaset çarhının sağa kaç, sola kaç devir yapacağına dikkat ederdi; makinesinde hafif bir gıcırtı duyarsa pek kızışan kısımlarına birer damla yağ dökerdi!

Bulgaristanın Makedonyaya rasıdı idi o. Tarassut merkezi olan Sofyadan daimî bir faaliyet içinde Makedonyaya dört göz açıyordu.

Buna mukabil Yunanistan kasabaları, köyleri Rum papazlarının ruhanî tesirleri, limanları Rum tüccarının kontrolü altında bulunan Makedonyayı Osmanlı kuvvetleri tarafından muvakkaten işgal edilen, Türkler Avrupa haricine atılınca kendisine avdet eyliyecek olan bir Yunanistan kıtası gibi telâkki ediyordu. (1)

Yunanlılar Makedonyada kendilerine Bualgar unvanını veren köylülerin başka bir ırktan olmak iddiasına kalkışmalarını, müstakil bir kilise tesisile kendilerine Rum patriğinden başka millî bir hâmi arayıp bulmalarını evvelâ hayret, sonra hiddet ile karşılamışlardı. İmkânını bulsalar bu «kilise âsilerini» imha edeceklerdi. Patrikhanenin izaclarından Bulgarlar gibi bıkmış olmalarına rağmen Sırplar kendileri için ayrı bir kilise tesis edememişlerdi; «Şizmanik» olmak istemiyorlardı.

Makedonyadaki Sırpların millî teşkilâtı da Bulgarlar gibi sıkı değildi. Kral Milân ve Aleksandr zamanlarındaki dahilî karışıklıklarda uzun müddet Sırp propagandasının faaliyetini pek kısaltmıştı; Sırplar bu yüzden Bulgarlardan aşağıda kalmışlardı.

Fakat Sırbistanda Osmanlı imparatorluğu inkısama uğradığı gün Makedonyadan iyi bir parça ayırabilmek, mahreçsizlikten boğulmamak için kendisine «Ege denizinin incisi» Selânik yolunu açmak emelinde idi. Bunun için Bulgaristanın Makedonyadaki bütün Slâv unsurunu tamamen Bulgarlaştırmak yolundaki cebrî teşebbüslerine karşı diş biliyordu.

Makedonyanın orasında, burasında yerleşmiş «Ulahlar, Kuçovalaklar» da Romanyanın Makedonya işlerine ilgi göstermesine vesile oluyorlardı.

Ulahlar Makedonyada, Epirde, Tesalyada dağınık bir halde bulunuyorlar, Osmanlı idaresinde serbestane ve refah ile inkişaflarını temin edebiliyorlardı. Hükûmetten değil, Rum patrikhanesinden, Yunanlıların kendilerini Elenleştirmek emellerinden ve tazyiklerinden ıztırab çekiyorlardı.

On sekizinci asrın sonlarında ve on dokuzuncu asır başlarında ilk evvel doktor Roza, Cavaliotti, papaz Ukuta, muallim Boyaci ulahca eserlerile Rumelinin yirmi bin raddesindeki Ulahlarında millî fikirler uyandırmağa çalışmışlardı. (2)

Rumlar Ulahların millî bir kültür ve ırkî bir şuur sahibi olmalarını hiç iyi görmedikleri için böyle fikirler doğduğunu anlar, anlamaz bunları boğmak istemişlerdi.

Elenizmin siyaset, menfaat ve ananelerinin en kıskanç muhafızı bulunan Yunanlılar için dinî olduğu kadar siyasî bir müessese sayılan patrikhane bütün otoritesi ve kuvvetile böyle teşebbüslere muhalefet ediyordu.

Romanyalılar Ulah mektepleri için Tunanın cenubunda sakin hemırklarına yardım ediyorlardı.

1862 den itibaren Makedonyada ve Epirde Ulah mektepleri açılıyordu. Patrikhane ile Ulah unsurunu kendilerine mal etmek istiyen Yunanlılar bu müesseselerin açılmasını men için yapmadıklarını bırakmıyorlardı. İki tarafça bu âdeta bir savaş halini almıştı.

Fakat patrikhanenin Bulgarlara karşı olduğu gibi onlardan azlık olan Ulahlara karşı da gayretleri boşa gidiyordu.

1881 den itibaren Romanyalı münevverlerden Apostol Margeriti Türk memurlara istinad ile Rumeli Ulahlarına millî varlıklarını anlatmağa muvaffak olmuştu. Fener ile Yunanlılar için bu hareketi imha siyasetinde her çareye baş vurmak mübah sayılıyordu.

Lânetler, aforozlar, hükûmete fesad ihbarları, Yunanistandan geçen çeteler tarafından katiller, yangınlar, İşkenceler, en zalimane şekilde bütün fecialar caiz görülüyordu.

(Arkası var)

(1) Georges Bousquet: Histoire du peuple bulgare

(2) Société macedo - roumaine de culture intellectuelle: La Macedoine aux macedoniens

Her akşam bir hikâye

Mukavemet edilmez bir erkek..

Mecdi Şerif tiyatroya geldi. Bir loca açtırdı. Tek başına geçti locaya kuruldu. Henüz piyesin başlamasına 10, 15 dakika vardı. Yanındaki locaya baktı. Çok kalabalık bir aile locayı doldurmuştu. Bu kalablık locada tamam altı kadın vardı. Biri ihtiyar, beşi genç.. loca küçük olduğu için altı kadın pek sıkışık bir vaziyette oturuyorlardı.

Kadınlardan ikisi son derecede güzel ve gençtiler. Şık gece tuvaletleri içinde ışıl ışıl yanıyorlardı. İki güzel kadından sarışını Mecdi Şerife dik dik bakıyordu. Mecdi, gözleri genç kadına rasladıkça içinde ılık bir heyecan hissediyordu. Sarışın kadın ne mânalı bakıyordu.

Mecdi Şerif kolunu locanın kenarına dayamıştı. Sarışın genç kadınla ayrı ayrı localarda oturmakla beraber o derece biribirlerine yakındılar ki... Dirsekleri biribirlerine değiyordu. Bir aralık genç kadının çıplak kolu Mecdi Şerifin kolunun üstüne adam akıllı yaslandı.

Lâkin sarışın güzel sanki bu hareketinin farkında değilmiş gibi hareket ediyordu. Neden sonra dirseğile loca komşusunun kolunu rahatsız ettiğinin farkına varmış gibi oldu, gayet tatlı sesile:

— Ah.. pardon.. dedi, sizi rahatsız ettim.

Mecdi Şerif mırıldandı:

— Estağfurullah.. estağfurullah.. bilâkis..

Genç kadın eski tabirile balmumundan dökülmüş gibi mevzun kolunu çekti. Mecdi buna âdeta müteessir oldu.

Fakat güzel sarışın birdenbire Mecdinin hayalinden bile geçmiyecek bir şey yaptı. Mecdiye döndü ve sordu:

— Locada yalnız mısınız?

Mecdi kekeledi:

— Evet... Bir emriniz mi var?..

— Estağfurullah..

Genç kadın böyle söyliyerek yanındaki öteki güzel arkadaşı esmere döndü. Yavaş yavaş bir şey konuştular. Sonra bütün loca halkı, yani altı kadın birden fısıl fısıl bir şeyler müzakere ettiler.

Bir aralık iki güzel loca komşusu, yani esmerle sarışın dışarı çıktılar.

Mecdi Şerif: «Acaba nereye gittiler?» diye düşünürken locasının kapısı «tık tık!» vuruldu. Mecdi Şerif kapıyı açtı. Ve şaşaladı. Bitişik komşulardan esmerle sarışın... Bilhassa sarışın o tatlı, o mânlı bakışlarile:

— Sizi rahatsız ettik!.. dedi.

— Ne münasebet efendim..

— Locanızda yalnız olduğunuzu söylemiştiniz değil mi?

— Evet..

— Biz orada çok sıkışığız.. müsaade ederseniz arkadşımla sizin locanızda oturalım.. hem de öteki loca ile yani teyzelerimle de yanyana oluruz..

Mecdi Şerif ayağına gelen bu nimet karşısında şaşaladı:

— Rica ederim.. buyrunuz.. loca emrinize amadedir..

— Çok teşekkür ederiz..

Diyerek güzel gece tuvaletlerini toplayarak iskemlelere yerleştiler.

Mecdi Şerif nezaket olsun diye biraz onlardan uzak locanın arkasına doğru oturuyordu. Lâkin piyes başlayınca sarışın kadın âdeta saçlarını Mecdi Şerifin yüzüne değdirecek derecede yaklaştırdı, bir aşk gecesinde hiç kimsenin işitmesinden korkan sevgililer gibi yavaş bir sesle konuşarak:

— Siz orada göremiyeceksiniz.. biraz böyle gelsenize...

Mecdi Şerif sandalyesini çekti.

Sarışın güzel:

— Daha... dedi, daha sokulun..

Mecdi Şerif o kadar sokuldu ki, şimdi ayakları sarışının ayaklarına değiyordu.

Mecdi Şerif o günkü piyesi nasıl seyrettiğini anlayamadı... Birinci perde bitince esmer, Mecdi Şerife sordu:

— Güzel oynuyorlar değil mi?.

Mecdi Şerif:

— Çok güzel.. dedi.

Sonra iki genç kadınla ahbaplıklarını biraz daha ileri götürdü. Perde arasında sigara içilen salona beraber gittiler. Mecdi güzel loca arkadaşlarına sigara ikram etti.. birer soğuk limonata içtiler. Tekrar localarına döndüler..

Piyes bittikten sonra sarışın da, esmer de Mecdiye tatlı tatlı bakarak teşekkür ettiler. Ellerini uzattılar..

O gece Mecdi Şerifin içi içine sığamıyordu. Tiyatrodan sonra bir çay içmek için gittiği pastahanede arkadaşlarına rasladı.

Bir şehir fethetmiş bir kumandan tavrile:

— Monşer, diyordu, ben de şeytan tüyü mü var bilmem ki?..

Arkadaşları sordular:

— Ne oldu?.

— Ne olacak kadınlar cazibeme katiyen mukavemet edemiyorlar. Şöyle bir gözlerinin içine baktım mı? Bitti. Hapı yuttular.. hemen mukavemetleri kırılıyor... İnanır mısınız bu gece bir locadan kendi locama kadınlar getirttim.. hep bu bakışımla... Bu cazip, bu sehhar, bu mukavemet edilmez bakışımla...

Mecdi Şerif hâlâ kendisini «mukavemet edilmez bir erkek» olarak tanır..

Halbuki o gece tiyatrodan çıktıktan sonra sarışın kadınla arkadaşları şöyle konuşuyorlardı:

— Şu erkekler tuhaftır... Bir yaşa geldikten sonra artık insan onlara erkek nazarile bakmıyor... Tıpkı dişi sökülmüş bir aslan, zehiri çıkarılmış tehlikesiz bir yılan gibi oluyorlar..

Meselâ şu yanımızdaki locada oturan yaşlı adam... Artık insan onun yüzüne bakarken bile erkek olduğunu hatırlamıyor.. Eğer yanımızdaki locada genç bir erkek olsaydı imkânı yok:

— Locanızda yalnız mısınız?.. Biz öteki locada kalabalığız.. sizin yanınıza gelebilir miyiz?. diyemezdik..

Halbuki böyle yaşını başını almış kerli ferli biri olunca insan ona erkek gözile bile bakmıyor... Onunla rahat rahat sigara salonuna gidiyor. Sigara içebiliyor.. kimsenin aklına da fena bir ihtimal gelmiyor...

(Bir yıldız)

Radyo

12 Kânunuevvel 936 Cumartesi

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Şehir tiyatrosu komedi kısmı tarafından bir temsil, 19,30 Tasarruf haftası münasebetile konferans, 20 Türk musiki heyeti, 20,30 Münir Nureddin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 Orkestra, 1- Schuman: (Genevova) uvertür, 2- Delibes: (Kopelya balesinden bir noktörn), İki oyuncaklar ve vals, 3- Mousorgsky: (Acem dansı), 4- Kalman (Mariça) operetinden parçalar, 22 Ajans ve borsa haberleri, 22,30 Plâkla sololar - ertesi günün programı, 23 Son.

BORSA

İstanbul 11 Kânunuevvel 1936

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	95,—	İş. B. Hamiline	10,20
Kuponsuz 1933		» Müessis	83,—
istikrazı	97,—	T.C. Merkez	
Ünitürk I	22,72,50	Bankası	90,—
» II	21,35,—	Anadolu hisese	24,50
» III	21,25,—	Telefon	6,50
Mümessil I	44,15	Terkos	11,75
» II	41,25	Çimento	13,15
» III	—	İttihat değir.	10,60
İş Bankası	10,—	Şark »	0,72,50

Para (Çek fiatleri)

Paris	17,06,—	Prağ	22,49,50
Londra	616,25	Berlin	1,97,75
Nev York	79,59,—	Madrit	7,47,25
Milâno	15,12,—	Belgrad	34,48,25
Atina	88,68,25	Zloti	4,21,90
Cenevre	5,46,25	Pengo	4,34,—
Brüksel	4,70,50	Bükreş	108,39,75
Amsterdam	1,46,20	Moskova	24,87,50
Sofya	64,90,87		

Ticaret ve zahire borsası

11 Kânunuevvel fiat ve muameleleri

1 — İthalât: Buğday: 591, arpa 45, çavdar 42, kepek 15, tiftik 19, iç badem 2,1/4, susam 44, mısır 45, peynir beyaz 7,1/4, peynir kaşar 1,1/2, yapak 17,1/2, mercimek 20,1/4, keten tohumu 15, pamuk 45,1/4, kıl 1, K. fındık 6,3/4, pamuk yağı 43, fasulye 110,1/2, iç ceviz 32 K. ceviz 2,3/4.

İhracat: Susam 10,1/2, iç fındık 2, iç ceviz 2 ton.

2 — Satışlar :

Buğday yumuşak kilosu 6 kuruş 5 paradan 6 kuruş 15 paraya kadar, buğday sert kilosu 5 kuruş 30 paradan 6 kuruş 5 paraya kadar, buğday kızılca kilosu 5 kuruş 35 paradan, arpa Anadol kilosu 4 kuruş 2,1/2 paradan 4 kuruş 5 paraya kadar, çavdar kilosu 4 kuruş 15 paradan 4 kuruş 21 paraya kadar, mısır kilosu 4 kuruştan 4 kuruş 2,1/2 paraya kadar, kaplıca kilosu 3 kuruş 10 paradan, susam kilosu 17 kuruştan 17 kuruş 17,1/2 paraya kadar, tiftik Kastamonu kilosu 145 kuruştan, tiftik mal kilosu 132 kuruş 20 paradan, yapak Anadol kilosu 60 kuruştan, yapak İzmir kilosu 72 kuruştan.

3 — Telgraflar 10/12/936.

Londra Mısır Laplata 1. ci kânun tahmili korteri 22 Şi. 10,1/2 P. Ki. 3 Kr. 23 Sa., Londra keten tohumu Laplata 1. ci ve 2. ci kânun tahmili tonu 11 Ster. 10 Şi. Ki. 6 Kr. 97 Sa., Anvers arpa Lehistan 1. ci ve 2. ci kânun tahmili 100 kilosu 112 B. Frank Ki. 4 Kr. 76 Sa., Liverpul buğday 1. ci kânun tahmili 100 libresi 9 Şi. 1,3/4 P. Ki. 6 Kr. 21 Sa., Şikago buğday Hartvinter 1. ci kânun tahmili Buşeli 128,3/8 sent Ki. 5 Kr. 93 Sa., Vinipek buğday Manitoba 1. ci kânun tahmili Buşeli 114,5/8 sent Ki. 5 Kr. 29 Sa., Hamburg iç fındık Giresun derhal tahmil 100 kilosu 154 R. Mark Ki. 77 Kr. 86 Sa., Hamburg iç fındık Levan derhal tahmil 100 kilosu 153 R. Mark Ki. 77 Kr. 35 Sa.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ — No 43

Sonra birden ağlayarak ihtiyar tabibin ayaklarının üstüne düştü.

— Ben de yaralıyım, büyük baba... Beni de kurtar!.

Seyid Abbas gözlerini torununa çevirdi.. fistanının arkasında kırmızı kan lekeleri gördü.. şaşırdı:

— Ne oldu sana, yavrum Bu kan nedir?.

Habibe hıçkırarak cevap verdi:

— Onu kurtarmk için, istediğin deriyi kendi kalçamdan kesip getirmiştim... Onu çok sevdim, büyük babacığım!.

İhtiyar tabip torunundan bu cevabı alınca tüyleri ürperdi:

— Demek onu kurtaran kadın sendin, öyle mi? Gel benim temiz kalbli, fedakâr kızım!... Canın yanacak.. fakat, çare yok. Yaranı kızgın zeytle dağlayacağım.

Habibe hüngür hüngür ağlıyordu.. Can acısına tahammülü kalmamıştı.

— Ne yaparsan yap.. beni de kurtar.. diye bağırdı.

Habibe, Rüstemi ölümden kurtarmak için, büyük babasının istediği deriyi kendi kalçasından kendi elile kesip getirmişti. Rüstemin başka türlü, kurtulamıyacağını anlayınca bu fedakârlığı göstermekten çekinmeyen Habibe, Rüstemi görür görmez sevmişti. Şimdi kurtulmak, tedavi edilmek sırası kendisinindi. Bin müşkülât ve iztırapla yerinden kalktı.. ihtiyar tabibin istediği ilâçları getirdi.. yarasını sardırdı. Ve kendisi de can acısından baygın, bitkin bir halde odanın bir köşesine uzanıp yattı.

Eski Arap tebabetinin en yüksek ve akılları durduran mucizelerini gösteren ihtiyar tabip şimdi sevinç ve neşe içinde omuzlarını yastığa dayamış düşünüyordu:

— Şu kahraman delikanlı gibi birkaç yüz kişi gelseydi de, Garnatayı kasıp kavuran sultanı ve onun saltanatını yıksaydı...

Seyid Abbas, Garnatanın başka türlü kurtulamıyacağına inanmıştı.

***

ERTESİ SABAH.. RÜSTEM GÖZLERİNİ AÇINCA!

Rüstem ertesi sabah esneyerek uyandı.. sol kolunda bir ağırlık duydu.. kaldıramdı. Gözlerini sağ elile uğuşturarak etrafına bakındı, sağında bir ihtiyar, sol köşede de bir genç kız yatıyordu.

İhtiyar uyanıktı. Göz göze geldiler. Seyid Abbas gülerek sordu:

— Nasılsınız.. iztırabınız dindi mi?.

Rüstem cevap veremedi.

İhtiyara ne desindi?.

Kolundaki ağırlıktan başka bir iztırabı yoktu. İhtiyarın bu sorusunu hayretle karşılamıştı.

Rüstem buraya nerden geldiğini, burada nasıl yattığını hatırlayamıyordu.

Başını kaldırdı:

— Kimin evindeyim?.

İhtiyar tabip:

— Sizin gibi yurdsever bir müslümanın evindesin, oğlum! dedi. Dün gece kapımızın önünde küçük bir kaza geçirmiştin. Torunum seni içeriye alarak, sultanın cellâdlarından kurtardı. Bu geceyi burada geçirmekle evimize şeref verdin!.

Rüstem hafızasını yokladı.. hiç bir şey hatırlayamıyordu.

İhtiyar tabip sözüne devam etti:

— Biz Türkleri çok severiz, oğlum! Keşki Kemal reisin maiyetindeki aslanların hepsi buraya gelebilseydi de, memleketimiz düşman istilâsına uğramak tehlikesinden kurtulsaydı.

Rüstem kendisinin Türk olduğunu, Kemal reisle birlikte İspanya sularına geldiğini anlattığının farkında değildi. Kendi kendine:

— Demek onlara her şeyi anlatmışım..

Diye mırıldandı. Gözünün ucuyle yanıbaşında yatan üstü örtülü genç kızın yüzüne baktı. Gözünün üstünde iki hançer gibi uzanan kara kaşlar.. pençe pençe yanaklar.. kıvırcık koyu kumral saçlar.. bütün bu güzellikler içinde mışıl mışıl uyuyan genç kızın bu koskoca evde yatacak başka bir yeri yok mıydı?.

Rüstem dudağını bükerek şaşkın şaşkın etrafına bakınırken, ihtiyar tabip yattığı yerden doğruldu:

— Cellâdlardan birinin savurduğu kılıç, sol kolunuzdan bir et parçası koparmıştı, oğlum! Etiniz de zehirlenmişti.. yaranızı temizledim.. sizi zehirlenip ölmek tehlikesinden kurtaran torunumdur. Ben sadece yaranızı ilâçlayıp sardım. O da yaranıza, kendi kalçasından kendi elile kestiği bir deri parçasını yapıştırdı. Bunu yapmasaydı, ölümden kurtulamıyacaktınız!.

Rüstem bu sözleri dinledikçe hayretten hayrete düşüyor, vücudünün dikenlendiğini duyuyordu.

O ne fedakâr, ne merhametli bir kızdı yarabbi!.

Rüstem, ihtiyar tabibi dinlerken, Habibenin de o geceyi ayni odada niçin geçirdiğini anlamıştı.

Yavaşça sol kolunu kımıldattı..

Hiç bir iztırap duymadı.

Rüstemin kolunda uyuşukluktan başka bir değişiklik yoktu.

Rüstem söz arasında ihtiyarın hazik bir tabip olduğunu da anlamıştı. Delikanlının içinde derin bir sevinç vardı.. o, Endülüse ayak bastığı gündenberi ilk defa temiz bir müslüman ailesi arasında bir gece geçirmişti.

Şimdi bekliyordu:

— Hele şu bana etinden et veren civan bir uyansa da, yüzünü görsem...

Rüstem, Endülüste bir müslüman kızının kendisine bu fedakârlığı gösterebileceğini ummuyordu. İçine bir şüphe girmemiş değildi. Garnata uzun yıllardanberi yalnız Endülüs devletinin merkezi olarak kalmamış, bütün müslümanların fikir ve irfan kaynağı olarak tanınmıştı. Ahalisi bu kadar zeki ve uyanık bir memlekette neler olmazdı!.

Rüstem gözünün ucu ile yerde yatan genç kızı tecessüs ederken, yataktaki ihtiyarın yüzündeki çizgilerden de ma nalar çıkarmağa çalışıyordu.

İhtiyar tabibin çok zeki bakışları vardı.. belli ki, bu adam çok okumuştu.. çok âlimdi. Onun hayatını kurtarması da bunu gösteriyordu.

(Arkası var)

ÇOCUK DÜNYASI

AYILAR İNİNDE

Gençliğimde Alaskaya gitmiştim. Orada tanışıp dost olduğum bir kaç kişi ile Taşmala doğru yol aldık. Büyük bir çam ormanında küçük bir ev yaptık. En iyi dostum Antonel ile beraber bir gün ava çıktık.

Yolda yerlilerden birine rasladık. O bize ayısı bol bir yer tavsiye etti. Geri döndük. İki büyük petrol lâmbası aldık. Bu lâmbaların aynaları vardı. Göğsümüze asacak ve ayıların gözlerini ışıkla kamaştıracaktık. Ayılar çok vahşidir, ışıktan başka hiç bir şeyden korkmazlar.

Yalnız oranın yerlisi Harta lâmba almak lüzumunu hissetmedi. Buna sonradan pişman oldu.

Hartu önümüze düştü, tüfeklerimizi omuzumuza taktık, yola çıktık.

Yerler kar altındayım beyazdı. Gökyüzü kara bulutlarla simsiyahtı.

Karlar kıtırdatan ayak seslerimizden başka ortalıkta ses sada yoktu.

Ormana girdik. Antonel:

— Lâmbaları yaksak, dedi.

Arkadaşımın sesi biraz garip çıkıyordu. Lâmbamı yaktım. Artık ayılar bize hücum edemezdi. Harta inlere yaklaştığımızı haber verdi.

Yürüdüğümüz saha taşlık ve kayalıktı. Karın boyu gittikçe yükseliyordu... Biribirimizden beş altı metre fasıla ile yürüyorduk. Birdenbire en önde giden Harta gözden kayboldu.

Acaba nereye gitmişti? Bir şey görmemiş, bir şey duymamıştık. Birdenbire ortalığı boğuk sesler inletti. Antonel:

— Ayılar! dedi.

Hemen tüfeklerimizi omuzladık, Hartanın imdadına koşmak istedik... İlerledik ve birkaç adım sonra bir çukura düştük.

Antonel düştüğü yerde bayıldı, feneri söndü. Ben ayak üstü düşmüştüm. Lâmbamın ışığı Antonelin önünü aydınlatıyordu.

Etraftan iğrenç bir koku yayılıyordu. Gözlerim bir görü ile yerinden uğradı. Karşıda birkaç ayı bağırıyor, fakat ilerlemeğe cesaret bulamıyorlardı. Gözleri ışıktan kamaşmıştı..

Kendimi topladım, düşündüm. Üstü karla örtülen bir ayı inine düşmüştük. Harta bizden evvel düşmüş olacaktı.

Kurtuluş çaresi ayılara ateş etmekti. Fakat tüfeğim neredeydi?.. Bakındım. Biraz ötede, Antonelin yanında Harta yatıyordu. Tüfeğimi göremiyordum... Ayılar ışığa alışıyorlardı. Pençelerini, dişlerini, pırıldayan vahşî gözlerini görüyordum.

Biri ilerledi.

Lâmbanın ışığını oynattım, korktu, geriledi. Ben yüzü koyun uzanmıştım... Ellerimle tüfeğimi araştırırken yumuşak, sıcak bir nesneye değdim. Kandı. Hartanın kanı olacaktı. Nihayet tüfeğimi ele geçirdim. Çektim. Aksiliğe bakınız, Antenolin tüfeği üstüne düşmüştüm. Tüfeğimi alamıyordum. Bu aralık arkadaşım mırıldandı:

— Ne oldu?.

— Aman biraz doğrul da tüfeğimi alayım.

Doğrulmak istedi, inledi:

— Galiba bir yerim kırılmış!.

— Doğrul, doğrulman elzem, tüfeğimi almalıyım.

Arkadaşım bin zahmetle doğruldu. Tam vakitti. Çünkü fenerin ışığı hafifliyor, ayılar hücuma hazırlanıyorlardı.

Tüfeğimi aldım, nişanladım, üç ayıyı da sırasile kurşunladım. Üçü de öldü.

Kurtulmuştuk.

Tüfek seslerine birkaç kişi daha koşup geldi. Bizi inden çıkardılar. Antonelin ayağı kırılmıştı. Harta ağır yaralıydı amma, iyi oldu.

Bu ayı avı Alaskada bulunduğum zamanların en korkunç, en heyecanlı hatırasıdır.

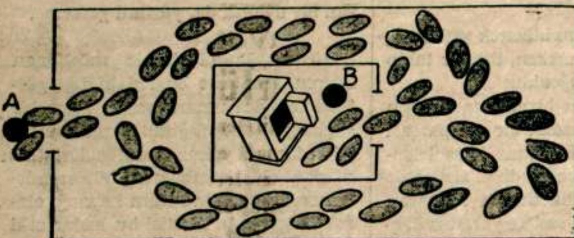
Balık avı

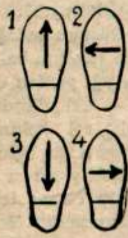

Asırlardan beri Japonlar Karabatak kuşlarile balık avlarlardı. Bu kuşların boynuna dar bir halka takarlar, denize salarlar, kuş balığı yakalar, boğazı halka ile sıkılı olduğundan yutamazdı.

Bugün artık bu tarz balık avcılığı kalmamıştır.

Hırsız polis oyunu

Bir hırsız bir bankanın bodrumuna giriyor, kasayı kırıyor. Kaçmağa vakit kalmıyor, bir polis de bodruma giriyor.

A polisin bulunduğu yerdir. B de hırsızın bulunduğu yer. O polisle birer adım ilerliyeceklerdir.

Bir üç işareti cizip 20 tane karton ayak izi kesiniz No. 1. 12 de 3 numara gibi, 7 tane 2 numara gibi 7 tane de 4 numara gibi karton ayak izleri kesiniz.

Bir masaya koyup karıştırınız. Her oyuncu bir tanesini çeksin ve onun gösterdiği istikamete koysun. Eğer bir oyuncu sağa ve sola müteveccih onlarak düşerse olduğu yerde durur. Bu suretle eğer hırsız başlangıçta polisin bulunduğu A noktasına gelirse ovunu kazanır.

Cemi

— Bir cinsten olmıyan şeyler cemedilmez demiştim. Söyle bakayım, dört iskemle, iki koltuk, bir kanepe, bir masa ne eder?

— Bir oda takımı!

Yer

Otomobili ile gezmeğe çıkmıştı. Büyük şosenin tenha bir yerinde, devrilmiş bir otomobil gördü. Hemen yaklaştı. Devrilen otomobilin altından bir kafa uzanıyordu:

— İmdad!..

— Bekleyiniz, hemen gidip birkaç kişi çağırayım.

Yürüdü, sonra gene döndü, kazazedenin yanına geldi:

— Sigortalı mısınız?.

— Evet.

— Kazaya yalnız siz mi uğradınız?

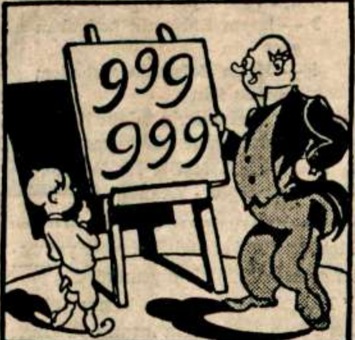
— Hayır, yanımda iki arkadaş daha var.

— Arkadaşınızı da sigortaya koymuş mıydınız?. Otomobilinizde kazaya uğrayanlırın sigortalarını temin etmiş miydiniz.

— Evet.

— Şu halde onların yanında bana da bir yer verir misiniz?..

Hesap oyunu

6 dokuzla nasıl 100 yazılır?. Siz bu hafta bu eğlenceli meseleyi halletmeğe uğraşınız, biz gelecek sayımızda cevabını vereceğiz.

Bilmece

İsim:

Çözümü:

Tarih 12 — Kânunuevvel 1936

6 harfliyim

6, 5, 4, üm «Damarda akar» 3, 2, 4 üm «ortanın beri tarafıdır» 1, 2, 3, 5, 6 ım «Karda kaymağa mahsus âlettir» 2, 3, üm «geceleri görünüp parlar.»

***

Bilmecemizi doğru halledenlerden birinciye: Fotoğraf makinesi, İkinciye: Altın uçlu kalem. Üçüncüye: Küçük ilânlar eseri, ayrıca 200 kariimize muhtelif hediyeler verilecektir.

5 Kart biriktirenler

Muallâ Hikmet

Tiyatroda ıslık

Tiyatroda ıslık çalınır mı?.

Meşhur Boileau demiş ki: «Bu hak biletle beraber satın alınır.»

Hayır, Boileau haksızdır. Tiyatroda oyunu beğenmeyenlerin ıslık çalmağa hakları yoktur, olmamalıdır. Bu hak verilirse, aklına esen, muharrire, rejisöre veya herhangi bir aktöre kızan, darılmış olan, kin besleyen biri ıslık çalar.

Tiyatroya ıslık 1680 de Fransada başladı. Fontenelle'in Aspar adlı piyesi oynanıyordu. Halk arasından tiz bir ıslık duyuldu.

Racine'in meşhur Phedre eserine de düşmanları ıslık çalmışlardı. Buna mukabil Racine'in dostları da Thomas Corneille'in bir eserini ıslıklamışlardı.

18 inci asırda Voltaire, Sedaine, Beaumarchais'nin eesrlerine ıslık çalındı.

19 uncu asırda, dünyada meşhur aktör Talmaya'da ıslık çaldılar.

Londra «eserleri ıslıklanan müellifler klübü» teşkil edildi.

Bu klübe girmek hatırla ve gönülle kabil değildir. Muhakkak bir eserine ıslık çalınmış olması şarttır.

Klübün mümtaz azası, eserleri yalnız bir tek gece oynanmış sonra kaldırılmış olan müelliflerdir. Klübün reisi ve reis vekilleri, eserleri çalınan ıslıklardan yarı kalan muharrirlerdir...

Yeryüzünde herşeyi hoş görüp işi alaya vuran insanlar henüz var demek...

Tahtaravelli ya velli!...

Gizli zabıt

Arjantinde bir cinayette ismi geçenlerin hepsi birden müstantiğin huzuruna getiriliyor ve sorguya çekiliyorlar:

— Karlo Pedro cinayeti sizin işlediğinizi söylüyor.

Karlo reddediyor, bilâkis cinayeti Pedronun işlediğini söylüyor.

Odanın bir köşesinde gizlenen stenograflar da bu ifadeleri aynen zaptediyor, bu usulün büyük faydaları görülüyormuş.

Yanılmış

Amerika gazeteleri yeni bir keşifte bulundular. Hükûmet iktisadi plânın tatbikini kutlamak için bir pul çıkarmıştı. Bu pulun üstünde dört köylü resmi vardı. Bu köylülerden biri orağını sol omuzunda taşıyormuş. Halbuki orağı sol omuzunda taşıyan kimse muhakkak yanında yürüyeni yaralar. Bu resmi yapan herhalde ömründe köye gitmemiş olacak!...

Gölge oyunları

Portakal kabukları, kibritler, tüy fırça, şeker parçası, kaşık, fırça, ip, lâstik, patates, bıçak, mendil, işte bunlarla resimde gördüğünüz gibi gölgeler yapabilirsiniz. Gece duvarda tecrübe ediniz, size güzel bir eğlence olur.

TASARRUF REFAH YOLUNUN ANAHTARIDIR

12 - 18 Birinci Kânun Ulusal Tasarruf haftasıdır. Kumbaralar 19 Birinci Kânun Cumartesi gününe kadar Bankalarımıza getirilerek açtırılacaktır. Biriken para tasarrufa olan bağlılığı göstereceğinden bu hafta içinde mümkün olduğu kadar para biriktirmek her Türk için Ulusal bir borçtur.

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

LUMA 1500 SAAT DAYANIR

İKTİSADI SEVEN, HESABINI BİLEN LUMA KULLANIR

ELEKTRON MÜESSESATI

GALATA VOYVODA CADDESİ No. 58-60-62

TELGRAF: ELEKTRON TELEFON: 41460 POSTA KUTUSU: 1144

A. ATAMAN

Öksürenlere: KATRAN HAKKI EKREM

ÖKSÜRENLERE:

KANZUK öksürük şurubu

Göğüs nezlelerile had ve müzmin kasabat iltihaplarında, zatürrie, zatülcenb ve boğmaca öksürüklerinde çok faydalı bir ilâçdır. Göğüsleri zayıf olanlara ayrıca tavsiye olunur. Bir çok profesörlerin takdirine mazhar olmuştur. Kanzuk Öksürük şurubu maruf eczanelerde bulunur.

Umumî deposu İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ Beyoğlu - İstanbul

Ist. Posta T. T. Başmüdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için Düzce İlçesi ormanlarından kestirilecek 1985 tane kestane telgraf direği kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 21/12/936 pazartesi günü saat 15 de Galatasarayda İstanbul Posta T. T. Başmüdürlüğü Alım komisyonunda yapılacaktır. Beher direğin muhammen bedeli 5 lira hepsinin muvakkat teminatı 744 lira 38 kuruştur.

2 — Arttırma, eksiltme ve ihale kanununun tarifatı dairesinde talıplerin verecekleri teklif mektupları; posta telgraf merkezlerine veya İstanbul Posta T. T. Başmüdürlüğü veznesine yatırılacak para veya banka teminat mektubu mukabilinde alınacak makbuzu, Nafıadan alınacak müteahhitlik ehliyet vesikasile şartnamede aranan sair vesaiki muhtevi olduğu halde eksiltmenin yapılacağı saatten bir saat evveline kadar aynı komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır.

3 — İhaleyi müteakip avans isteyecek müteahhitlere muhasebei umumiye kanunun 83 üncü maddesinin «H» fıkrasına tevfikan ihale bedelinin üçte biri nisbetinde fakat banka teminatı mukabilinde tediyat yapılabilecektir.

4 — Müteahhitlik ehliyet vesikası eksiltme gününden 8 gün evvel Nafıadan alınmalıdır. (3349)

Istanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Heybeliada sanatoryomuna lüzumu olan 127 kalem tıbbî âlât açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet müdürlüğü binasında kurulu komisyonda 16/12/936 çarşamba günü saat 15 de yapılacaktır.

2 — Tahmini fiyat: 855 liradır.

3 — Muvakkat garanti 64 lira13 kuruştur.

4 — İstekliler şartname ve listeyi her gün komisyonda görebilirler.

5 — İstekliler carî seneye aid ticaret odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. «3299»

Darphane ve Damga Matbaası Müdürlüğünden:

1 — 150 adet döküm potası ile 60 dane kapağı kapalı zarf usulile.

2 — Matbaa için tahminen 150 kilo çizgi, 1800 adet köşe çizgisi ve 543 kilo muhtelif puntoda hurufat ve 132 kilo espas, anterlin ve katrat açık eksiltme ile alınacaktır.

3 — Tahminen 50,000 kilo kırpıntı kâğıt ve 2,000 kilo kurşun remadı ve 1,200 kilo kırpıntı deri ve 150 adet çimento torbası ve 2500 kilo hurda çelik parçaları ve iki adet müstamel çini ve bir adet gaz sobaları pazarlıkla satılacaktır.

4 — Pota ve kapakları muvakkat teminatı 250 liradır. Eksiltmesi 25/12/936 saat 14 de.

5 — Hurufat ve çizgilerin muvakkat teminatı 120 liradır. Eksiltmesi 28/12/936 saat 14 de.

6 — Diğer eşyanın kısım kısım pazarlıkla arttırmasına 30/12/936 saat 14 de başlanacak ve teklif mektupları eksiltme saatinden bir saat evvel müdüriyete tevdi olunacaktır.

7 — İstekliler şartnameleri almak nümuneleri ve satılacak eşyayı görmek için 14/12/936 dan itibaren hergün saat 15 de İdareye müracaat edilebilir. (3516)

Sıhhat ve Ictimaî Muavenet Vekâleti Iskân Umum Müdürlüğünden:

1 — Orta Anadolu vilâyetlerine yerleştirilen göçmenler için fennî şartnamesi dahilinde 5000 adet pulluk imali eksiltmeye konulmuştur. Bu pulluklara ait fennî ve idarî şartnameler Ankarada İskân umum müdürlüğünde ve İstanbulda İskân müdürlüğünde mevcut olup talipler resmî tatil günleri hariç olmak üzere her gün saat 9 dan 17 ye kadar bu şartnameleri alabilirler.

2 — Pazarlıkla ihalenin 21/12/936 pazartesi günü saat 15,5 da Sıhhat Vekâletinde hususî komisyonda yapılacağı ilân olunur. (3452)

Nafıa Vekâletinden:

Nafıa vekâletinden müteahhitlik vesikası alanların 937 senesi başında vesikalar usulen yenisile değiştirilmek üzere vesika alındığı tarihten itibaren ne gibi işleri teahhüt edip bitirdiğini veya teahhüdünü ifada devam ettigini iş sahibinin adreside zikredilmek şartile 1 teşrinisaniden itibaren bir istida ile vekâlet makamına müracaatları (3304)

İstanbul belediyesi ilânları

Takım		Beher takımın Tahmin bedeli
288	Hademe elbisesi	14 Lira
35	Manto kadın hademeleri için	14 »
30	Kimyahane memurları için iş gömleği	4 »

Yukarıda cins ve miktarlarile beherinin tahmin bedeli yazılı elbise, Manto ve gömlek açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülür. İsteklilerin 2490 No. lu kanunda yazılı vesika ve 348,15 liralık muvakkat teminat makbuz veya mektubile birlikte 21/12/936 tarihli pazartesi günü saat 14 de Daimî encümende bulunmalıdırlar. (3361)

★

1 numaradan	250 numaraya	kadar	11/Kânunuevvel/936 cuma
251 »	400 »	»	12/Kânunuevvel/936 cumartesi
401 »	»	»	14/Kânunuevvel/936 pazartesi

Belediyeden aylık alan emekli ve öksüzlerin kânunuevvel 936 üç aylık maaşları yukarda yazılı günlerde aylık cüzdanlarındaki tediye sıra sayılarına göre Ziraat Bankasından verilecektir. Aylık sahiplerinin müracaatları ilân olunur. (B.) (3532)

Türk hava kurumu Bursa şubesinden:

Hava Kurumuna aid Bursadaki sinema binasının şark cephesinde hâlen Şarkulübü ittihaz edilen kısım pazarlık suretile kiraya verilecektir. Binanın en üst katında Bursa ovasını gören camekânlı geniş bir salonla ayrıca fevkalâde nezareti olan büyük bir taraça ve bir de büfe kısmı, orta katta; büyük bir salon, alt katta; üç oda ve her katta tuvalet mevcuttur.

Bina kâmilen kalorifer ve elektrikle mücehhezdir. Talip olanların 25/Birincikânun/936 ya kadar Türk Hava Kurumu Bursa şubesi direktörlüğüne müracaatları. (3583)

Beşiktaş kazası nüfus memurluğundan:

Şenlikdede mahallesinin Çukurçeşme sokağı 2 No. lu evde oturan Kosti kızı Androniki Beyoğlu müftülüğünün 11/11/936 tarih ve 245 No. lu vesikasile ihtida ederek Emine Ferihan tesmiye kılınmış olmakla keyfiyet ilân olunur. (3?0)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Muhammen bedellerile miktar ve vasıfları aşağıda yazılı 4 gurup malzeme her gurup ayrı ayrı ihale edilmek üzere 28/12/936 pazartesi günü saat 10 da Haydarpaşada 1 inci işletme komisyonu tarafından açık eksiltme ile satın alınacaktır.

İsteklilerin malzeme hizalarında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve kanununun 4 üncü maddesi mucibince işe girmeye manii kanunî bulunmadığına dair beyanname vermeleri lâzımdır. Bu işe şartnameler 1 inci işletme komisyonu tarafından parasız olarak verilmektedir.

1 — 2000 Kg. külçe kalay muhammen bedeli 3460 lira ve muvakkat teminatı 259 1/2 liradır.

2 — 1900 adet kalemli sistem sürat kontrol saati bandı 100 ve 120 kilometrelik muhammen bedeli 1505 lira ve muvakkat teminatı 112 lira 95 kuruştur.

3 — 3500 Kg. Gres yağı muhammen bedeli 467 lira 25 kuruş ve muvakkat teminatı 35 lira 5 kuruştur.

4 — 4700 Kg. muhtelif eb'atta kurşun levha muhammen bedeli 1645 lira ve muvakkat teminatı 123 1/2 li radır. (3588)

Denizcilere ilân

Istanbul deniz ticareti müdürlüğünden:

Ahırkapı açığındaki mağruk tekne üzerinde bulunan işaret şamandırasının fırtınadan yerinden kopup kaybolduğu denizcilere bildirilir. (3540)

İstanbul İkinci İcra memurluğundan:

Prodromos Mayidis veresesi Miltiyadi Mayidis ve Elisavet ve Uraniya ve Aleksandradan istikraz olunan (5000) beş bin lira mukabilinde Dimitro oğlu Hıristo ve Apostol oğlu Nikola ve Dimitri oğlu İliya taraflarından ipotek olunan muhtesati mülk ve zemini arzi miri Erenköyde Bostanci mahallesinde Çatal çeşme elyevm Tüysüz tariki sokağında yeni 19, 21, 23 No. lı sağ tarafı Cambaz oğlu Apik veersesinin arsası sol tarafı Bekir Kâmi arsası arkası labi derya cephesi Tüysüz tarikile mahdut (1374) arşın mikdarında bedeli üşür mukataalı ve iki kıta arsa ve tasarruf kanunu neşrinden evvel mühdes bir bap kayıkhane ve elyevm yekdiğerine maklûp bahçeyi havi tasarruf K. nun neşrinden evvel mühdes maa müştemilât yedik değirmeni ve derunundaki âlât ve edevatı müştemil değirmen iken hâlen yanmış değirmen mahalli olan ve (790) metre murabbaı sahasında bulunan ve dört metre irtifaında üç duvarı mevcut ve ittisalinde gene değirmen müştemilâtından bir kısma ait duvar ile mahdut ve hâlen arsa olan gayri menkul satılığa çıkarılmıştır. İşbu gayri menkule ait tahdid haritası dosyada mevcuttur. İşbu gayri menkulün tamamına (3160) lira yani beher metre murabbaına dörder lira kıymet takdir edilmiştir. Arttırma 14/1/937 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar dairede icra kılınacak ve verilecek bedel muhammen kıymetin % 75 şini bulmadığı takdirde arttırma on beş gün daha temdit olunarak 29/1/937 tarihine müsadif cuma günü saat 14 den 16 ya kadar yeniden arttırmaya devam olunarak verilecek bedel kıymeti muhammenenin % 75 şini bulmadığı takdirde 2280 No. lı kanun hükümlerine göre tecile tabi olunacaktır. Arttırmaya iştirâk edecekler işbu gayri menkule takdir olunan kıymetin % 7,5 nisbetinde pey akçesi ve ya ulusal bir bankanın teminat mektubunu vermeğe mecburdurlar. Hakları tapu sicillerile sabit olmayan ipotekli alacalıklar ile diğer alâkadarların irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa müteallik olan iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte dairemizin 39/250 L. No. suna gelerek bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Gayri menkulün nefsinden doğan müterakim vergi ve tanzifiye ve tenviriye ve çöp parası ve resmi dellâliye borçluya aittir. Yalnız yirmi senelik vakıf taviz bedelile tapu harçları müşteriye aittir. Arttırma şartnamesi herkes tarafından görülebilmek üzere 26/12/936 tarihine rastlayan cumartesi günü daire divanhanesine asılacaktır. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin erbabı vukuf raporu ve tahdid haritasını görmek arzu edenlerin 934/2501 No. lı dosyasına müracaatları lâzımdır. Arttırmaya iştirâk etmiş olanlar işbu gayri menkule ait bütün malûmatı öğrenmiş addolunacakları ilân olunur.

İstanbul Yedinci İcra Memurluğundan:

Sebuh kızı Zarohinin uhdei tasarrufunda olup Emlâk ve Ticaret Türk anonim şirketine (2000) lira mukabilinde birinci derecede ipotek olan Büyükadada Meşrutiyet mahallesinine Kaptan Nuri sokağında (118 Ada 12 Parsel) Eski 2 Yeni 4 No. lı maa bahçe bir hanenin tamamı deynin ademi tediyesinden açık arttırmaya vazedilmiştir. Hududu - Sağı Bağdasar oğlu Nazaradi solu Avram oğlu Mişon Ameo arsası arkası Yat kulübü Türk Anonim şirketinin binası cephesi Kaptan Nuri sokağile mahdut. Mesahası - 226 metre murabaaı 50 santim metre murabbaı olup bina 63 metre murabbaıdır. diğer kısım bahçedir. Tamamına üç ehli vukuf tarafından (5572) lira 50 kuruş kıymet takdir edilmiştir. Evsafı - Haricen cephesi demir parmaklıklı duvarla bahçesi mahdut olup cephede zemini mermer ve ahşap korkuluklu bir taras vardır. İşbu tarasın üzerinde bina ile kapalıdır. Zemin ve aşağı kat pencereleri demir parmaklıklıdır ve üst katlar da pancurlu olup yağlı boyalıdır. Yangın duvarı vardır. Üstü alafranga kiremidle mesturdur. Yan tarafta bahçeden Malta merdivenle içeri girilir. Bodrum kat: Zemini taş bir ev altı ve çamaşırlık, bir helâh. Odunluk ve kömürlük iki kiler ve bir sofa. Arka tarafında tezgahlı bir mutfak ve altında tulumbalı bir sarnıç bahçede bir kuyu ve muhtelif cinsten meyva ağaçları ve çimenlerle müzeyyendir. Zemin kat: Mermer taşlık üzerinde iki oda. Birinci kat: Merdiven başında camekânlı olan oda sofa üzerinde üç oda, bir kiler ve arka cihette bir balkon ve helâ vardır. İkinci kat: Çatı katı olup bir sofa bir odadan ibarettir. Elektrik vardır. Bina tamire muhtaç değildir. Arttırma peşindir. Arttırmaya iştirâk edecek müşterilerin kıymeti muhammenenin % 7.5 nisbetinde pek akçesi veya Millî bir bankanın teminat mektubunu hamil olmaları icap eder. Müterakim vergi, tanzifat, tenviriye ve vakıf borçları borçluya aittir. 20 senelik vakıf icaresi taviz bedeli müşteriye aittir. Arttırma şartnamesi 22/12/936 tarihine müsadif salı günü dairede mahalli mahsusasına talik edilecektir. Birinci arttırması 21/1/937 tarihine müsadif perşembe günü dairemizde saat 14 ten 16 ya kadar icra edilecek 1 inci arttırmada bedel kıymeti muhammenenin % 75 ini bulduğu takdirde üste bırakılır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün daha temdit edilerek 5/2/937 tarihine müsadif cuma günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede yapılacak ikinci arttırmanın neticesinde en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. 2004 numaralı icra ve iflâs kanununun 126 ıncı maddesine tevfikan hakları tapu sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile taiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbitelerile birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi, tenviriye ve tanzifiyeden ibaret olan belediyl rüsumu ve vakıf icaresi bedeli müzayededen tenzil olunur. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 936/1012 numaralı dosyada mevcut evrak ve mahallen haciz ve takdiri kıymet raporunu görüp anlayacakları ilân olunur.

(28243)

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Haydarpaşa Nümune hastanesine lâzım olan 44 kalem Marazi teşrih alât ve edevat ile ecza açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet müdürlüğü binasında kurulu komisyonda 23/12/936 çarşamba günü saat 15 de yapılacaktır.

2 — Tahmini fiat 718 lira 40 kuruştur.

3 — Muvakkat garanti: 53 lira 88 kuruştur.

4 — İstekliler şartname ve listeyi hergün komisyonda görebilirler.

5 — İstekliler carî seneye aid Ticaret odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı belgelerle ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya Banka mektubu ile belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (3389)

Sümer Bank

Nazilli Basma Fabrikasından:

Fabrikamızda yapılmakta olan Montaj ameliyeleri için:

27 Elektrikçi (Tevziat tablosu, Kuvvei) (Elektirikiye ve Tenviriye)
12 Kazancı (Kazancı - Borucu)
20 Tenekeci
19 Tesviyeci

Alınacaktır. Mesleklerine ve fabrikada yapılacak imtihanda tebeyyün edecek liyakatlarına göre 150-300 kuruş yevmiye verilecektir. İsteyenlerin hüviyyet, bonservis ve sair evrakı ile Fabrika direktörlüğüne tahriren veya bizzat müracaatları. (3564)

Nafıa Vekâletinden:

22 İkincikânun 937 cuma günü saat 15 de Ankarada Vekâlet Malzeme Eksiltme Komisyonunda 7000 lira muhammen bedelli iki adet 1,5 tonluk kamyonetin kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır. Şartname ve mukavele projesi Ankarada Vekâlet Malzeme müdürlüğünden parasız alınabilir.

Muvakkat teminat 525 liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını Vekâletten alınmış müteahhitlik vesikası ile birlikte 22 İkinci kânun 937 cuma günü saat 14 e kadar Ankarada Vekâlet Malzeme Müdürlüğüne vermeleri lâzımdır. (2003) (3479

Vakıf Paralar Müdürlüğünden:

Vakıf Paralar İdaresi bu kerre yeni esaslara göre tanzim kılınmış olan talimatnamesile ikraz işlerini tevzi ederek kâgir binalarla henüz inşaatı bitmemiş emlâke ve kıymetli arsalara kısa ve uzun vadelerle ehven ve müsait şartlarla ödünç para vermeğe başladığını sayın müşterilerine ilân eder.

Adres:

Bahçekapı - Dördüncü Vakıf Han, Zemin kat, Cadde No. 70 «Telefon No. sı» «23654» (3556)

M. M. Vekâleti Hava Müsteşarlığından:

Ankara ve Kayseride çalıştırılmak üzere 200 zer lira ücretle Fransızcada bilir iki Almanca tercümanı ile resim kudreti mükemmel iki ressam alınacaktır. İmtihanları yapılmak üzere isteklilerin aşağıdaki vesikalarla hava zat işleri şubesine baş vurmaları.

1 — Bilgilerini bildirir vesikaları
2 — Hüsnühal kâğıtları
3 — Sıhhat raporları
4 — Askerî vesikalar
5 — Kendisinin ve eşinin nüfus tezkereleri
6 — Üç fotoğrafları. (3461)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Muhtelif eb'atta (32000) top sigara kâğıdı şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 22/XII/936 tarihine rastlıyan salı günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Bu pazarlığa; evvelce idaremize muvafık sigara kâğıdı vermiş olanlarla ihale gününden evvel getirecekleri nümuneleri bilmuayene muvafık çıkacak yeni talipler girebilecektir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur.

(3228)

Maliye vekâletinden:

1 — 2020/1000/510 milimetre ebadında ve muhammen bedeli on beş bin yüz seksen lira olan «253» adet saç dosya dolabı pazarlıkla yaptırılacaktır.

2 — Pazarlık 4/1/937 pazartesi günü saat on beşte Vekâlet Levazım müdürlüğünde toplanan eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnamesi Levazım müdürlüğünden ve İstanbulda Dolmabahçede Maliye evrakı matbua anbarı memurluğundan alınabilir.

İstekliler 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde yazılı belgeler ve 2277 liralık katî teminat makbuzu veya banka kefalet mektuplarile birlikte ve şartnamede tesbit edilmiş olduğu veçhile vekâlette mühürlü nümuneye ve şartnamesine merbut krokiye uygun bir nümune ile birlikte komisyona müracaat etmeleri. (2047) (3563)

İstanbul Asliye İkinci Ticaret Mahkemesinden:

Alman bandıralı Morea vapuru Mudanya limanında 25/11/936 tarihinde bulunduğu sırada hasara uğramasından dolayı Ticaret kanununun hükümlerine tevfikan hadisenin rapor suretinde tanzim ve tesbiti Doyçe Levant Linye vapur kumpanyasına mensup mezkûr Morea vapuru süvarisi Pol Hüss vekili tarafından istenilmiştir. Muhakeme günü olarak tayin kılınan 21/12/936 pazartesi günü saat 13,30 da gemi veya yük ile alâkadar olanların rapor alınma günü yukarda gösterilen gün ve saatte mahkemede bizzat hazır bulunaması ve ya bir vekil göndermesi Ticaret kanununun 1065 inci maddesine tevfikan ilân olunur. (28246)

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumî neşriyat müdürü: Enis Tül
Akşam matbaası